

TOROS TARIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

CEYHAN İŞLETMESİ

TEHLİKELİ MADDE REHBERİ

HAZIRLAMA TARİHİ: 31.12.2015

(Revizyonlar için Revizyon Sayfasına Bakınız)

ERTEM ARSLANTAY

İMZA

MÜHÜR

REVİZYON SAYFASI

Sıra No	Revizyon No	Revizyonun İçeriği	Revizyon Tarihi	Revizyonu Yapanın	
				Adı Soyadı	İmzası
1	1	El Rehberi Güncellemesi	22.12.2017	A.C.BURHANLIOĞLU	
2	2	Tesis Bilgi Formu Güncellemesi	05.11.2019	A.C.BURHANLIOĞLU	
3	3	Tesis Bilgi Formu Güncellemesi	12.11.2020	A.C.BURHANLIOĞLU	
4	4	Tesis Bilgi Formu Güncellemesi	30.11.2021	A.C.BURHANLIOĞLU	
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					

İÇİNDEKİLER

REVİZYON SAYFASI	2
İÇİNDEKİLER.....	3
AMAÇ, KAPSAM, YASAL DAYANAK.....	5
TANIMLAR, KISALTMALAR.....	6
1. GİRİŞ	
1.1 Tesis Bilgi Formu.....	9
2. SORUMLULUKLAR.....	13
3. KIYI TESİS TARAFINDAN UYULACAK/UYGULANACAK KURALLAR VE TEDBİRLER.....	17
4. TEHLİKELİ MADDELERİN SINIFLARI, TAŞINMASI, TAHMİL/TAHLİYESİ, ELLEÇLENMESİ, AYRIŞTIRILMASI, İSTİFLENMESİ ve DEPOLANMASI.....	19
4.1 Tehlikeli Maddelerin Sınıfları.....	19
4.2 Tehlikeli Maddelerin Paketleri ve Ambalajları.....	21
4.3 Tehlikeli Maddelere İlişkin Plakartlar, Plakalar, Markalar ve Etiketler.....	21
4.4 Tehlikeli Maddelerin İşaretleri ve Paketleme Grupları.....	22
4.5 Tehlikeli Maddelerin Sınıflarına Göre Gemide ve Limanda Ayrıştırma Tabloları.....	27
4.6 Ambar Depolamalarında Tehlikeli Yüklerin Ayrıştırma Mesafeleri ve Ayrıştırma Terimleri.....	30
5. KIYI TESİSİNDE ELLEÇLENEN TEHLİKELİ YÜKLERE İLİŞKİN EL KİTABI.....	31
6. OPERASYONEL HUSUSLAR.....	31
7. DOKÜMANTASYON, KONTROL VE KAYIT.....	36
8. ACİL DURUMLAR, ACİL DURUMLARA HAZIRLIKLIL OLMA VE MÜDAHELE.....	40
9. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ.....	51

10. DİĞER HUSUSLAR.....	52
EKLER.....	57
EK-1: Ceyhan Liman Tesisi Genel Vaziyet Planı.....	57
EK-2: Ceyhan Liman Tesisi Genel Görünüş Fotoğrafı.....	58
EK-3: Acil Temas Noktaları ve İletişim Bilgileri.....	59
EK-4: Tehlikeli Yüklerin Elleçlendiği Alanların Genel Vaziyet Planı.....	61
EK-5: Tehlikeli Yüklerin Elleçlendiği Alanların Yangın Planı.....	62
EK-6: Tesisin Genel Yangın Planı.....	64
EK-7: Acil Durum Planı.....	66
EK-8: Acil Durum Toplanma Yerleri Planı.....	68
EK-9: Acil Durum Yönetim Şeması.....	69
EK-10: Tehlikeli Maddeler El Kitabı.....	70
EK-11: Liman Gemilerinin Hizmet Envanteri.....	86
EK-12: Liman Başkanlığı idari sınırları, demirleme yerleri ve kılavuz kaptan iniş/biniş noktalarının deniz koordinatları.....	87
EK-13: Liman Tesisinde Bulunan Deniz Kirliliğine Karşı Acil Müdahale Ekipmanları.....	90
EK-14: Kişisel Koruyucu Donanım(KKD) Kullanım Haritası.....	91
EK-15: Tehlikeli Madde Olayları Bildirim Formu.....	92
EK-16 : Tehlikeli Yük Taşıma Üniteleri (CTUs) için Kontrol Sonuçları Bildirim Formu.....	93

Amaç :

Bu rehberin amacı, Toros Tarım Sanayi ve Tic. A.Ş tarafından işletilen Ceyhan Liman Tesisinde, deniz yoluyla yapılacak tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetlerinin ekonomik, seri, güvenli, kaliteli, çevreye olumsuz etkisi en az ve diğer taşımacılık faaliyetleri ile uyumlu şekilde yapılmasını sağlamaktır.

Kapsam :

Bu rehber,

Ceyhan Liman Tesisinde elleçlenecek tehlikeli yükleri, bu yüklerin limanda yüklenmesi, istif edilmesi, depolanması, taşıma biriminden ve gemiden boşaltılması, bildirimi, geçici depolanması sırasında gemi kaptanı, yük ilgilisi ve kıyı tesisi işleticisinin, Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı görev ve sorumluluklarını, uyulacak kurallar ve alınacak tedbirleri kapsar.

Yasal Dayanak :

Bu rehber, Mart 2015 tarih 29284 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliği' nin 10. maddesine ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı' nın 04 Aralık 2015 tarih ve 79462207-010.03/E.80457 sayılı 2015/275 numaralı Uygulama Talimatına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar :

Bu rehberin uygulaması açısından;

Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nı,

Acil Durum: Ceyhan Liman Tesisi'nin tamamını veya belli kesimlerinin normal faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan ve acil müdahaleyi gerektiren doğal afetler dâhil yangın, patlama, sel, sabotaj, terör saldırısı, nükleer patlama ve benzeri olayların oluşturduğu kriz halini,

Acil Tahliye Planı: Acil durumda gemi ve deniz araçlarının, personelin, araç-ekipmanın Ceyhan Liman Tesisi'nden tahliye edilmesi hakkında hazırlanan planı,

Ceyhan Limanı/Liman Tesisi: Toros Tarım Sanayi ve Tic. A.Ş tarafından işletilen Ceyhan Liman Tesisini,

Liman İşletme: Ceyhan Liman Tesisi İşletme Müdürlüğünü,

Liman Başkanlığı: Botaş Liman Başkanlığı'nı,

Acil Tahliye: Acil durumlarda gemi ve deniz araçlarının, personel ve araç-ekipmanların limandan tahliyesini ifade eder.

Yük İlgilisi: Tehlikeli yükün göndereni, alıcısı, temsilcisi ve taşıma işleri komisyoncusunu,

Kıyı Tesisi: Sınırları İdare tarafından belirlenen, gemilerin emniyetli bir şekilde yük veya yolcu alıp verebilecekleri ya da barınabilecekleri, rıhtım, iskele, şamandıra, platform ile buralara ilişkin demir yerleri, yaklaşma alanları, kapalı ve açık depolama alanları, idari ve hizmet amacıyla kullanılan bina ve yapıları, bu rehberde Toros Tarım Sanayi ve Tic. A.Ş'ye ait Ceyhan Liman Tesisi' dir.

Yük Taşıma Birimi: Paketlenmiş veya dökme haldeki tehlikeli yüklerin taşınması için tasarlanmış ve üretilmiş; karayolu römorku, yarı römorku ve tankeri, taşınabilir tank ve çok elemanlı gaz konteyneri, demiryolu vagonu ve tank vagonu, konteyner ve tank konteyneri,

Tehlikeli Yük (Tehlikeli Madde): Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşme (MARPOL 73/78) Ek-I kapsamına giren petrol ve petrol ürünleri, Deniz yoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod (IMDG Kod) içinde listelenmiş paketli maddeler, Uluslararası Denizcilik Katı Dökme Yükler Kodu (IMSBC Kod) Ek-1'de verilen UN Numarasına sahip dökme maddeler, Dökme Halde Tehlikeli Kimyasalları Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod (IBC Kod) Bölüm 17'de verilen maddeler ile Dökme Halde Sıvılaştırmış Gaz Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod (IGC Kod) Bölüm 19'da verilen maddeler ile henüz bu listelere girmemiş ancak fiziksel, kimyasal özellikleri veya taşınma şekli sebebi ile taşıma sırasında can, mal ve çevreye veya diğer maddelere zarar verebilme potansiyeli taşıyan maddeleri, bu maddelerin taşındığı ve gerektiği şekilde temizlenmemiş ambalajları ve yük taşıma birimlerini,

Gemi Kaptanı: Limana gelen tehlikeli yük taşıyan gemiyi sevk ve idare eden kişiyi,

Gemi: Limanda tehlikeli yük tahmil/tahliye eden gemiyi,

ADR: Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla ve Uluslararası Taşımacılığa İlişkin Avrupa Anlaşmasını,

Güvenlik Bilgi Formu (SDS Form): Tehlikeli maddelerin ve müstahzarların; özelliklerine ilişkin ayrıntılı bilgileri, bulunduğu işyerlerinde madde ve müstahzarın tehlikeli özelliklerine

göre alınacak güvenlik önlemlerini insan sağlığı ve çevrenin, tehlikeli maddelerin ve müstahzarların olumsuz etkilerinden korunmasına yönelik gerekli bilgileri içeren belgeyi,

Müstahzar: En az iki veya daha çok maddeden oluşan karışım veya çözeltileri,

Kıyı Tesisi İşleticisi: Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.'yi,

Olay Kontrol Merkezi: Liman Destek Hizmetler,

Sıcak iş: Ortamda tehlikeli yüklerin bulunması veya bu yüklerin yakında olması nedeniyle tehlikeye neden olabilecek açık ateşler ve alevlerin, elektrikli aletlerin veya sıcak perçinlerin kullanılması, taşlama, lehimleme, yakma, kesme, kaynaklama veya ısı içeren ya da kıvılcım çıkaran diğer tüm onarım işlerini,

Alıcı: Taşıma sözleşmesine göre tehlikeli yükü teslim alacak olan gerçek ve tüzel kişileri,

Ambalaj: IMDG Kod Bölüm 6'da tanımlanan, tehlikeli yükün içine konulduğu taşıma kabını,

Ambalajlayan: Tehlikeli maddeleri büyük ambalaj ve ara dökme yük konteyneri dahil değişik cinsteki kaplara yerleştiren ve gerektiğinde ambalajları taşınmaya hazır hale getiren, tehlikeli yükleri paketleyen ya da bu malların paketlerini, etiketlerini değiştiren, taşımak amacıyla etiketleyen, gönderici veya onun talimatları ile bu işlemleri yapan gerçek ve tüzel kişileri ve fiili olarak bu işlemi gerçekleştiren kara ve kıyı tesisi personelini,

Dökme yük: Geminin yapısal bölümü olan veya geminin içinde veya üzerinde kalıcı olarak sabitlenmiş bir tank veya ambar içerisinde bulunan, doğrudan muhafaza olmaksızın taşınması planlanan katı, sıvı ve gaz halindeki maddeleri,

Elleçleme: Tehlikeli yükün, asli niteliklerini değiştirmeden, yerinin değiştirilmesi, büyük kaplardan küçük kaplara aktarılması, havalandırılması, ayrıştırılması, kalburlanması, karıştırılması, yük taşıma birimlerinin ve ambalajlarının yenilenmesi, değiştirilmesi veya tamiri ile taşımaya yönelik benzer işlemleri,

Fumigasyon: Zararlı organizmaları imha etmek amacıyla, kapalı bir yük taşıma birimine veya gemi ambarına gaz halinde etki eden katı, sıvı veya gaz formundaki kimyasal maddelerin uygulanması işlemini,

IBC Kod: Dökme Tehlikeli Kimyasal Yük Taşıyan Gemilerin İnşa ve Ekipmanları Hakkındaki Uluslararası Kodu,

IGC Kod: Dökme Halde Sıvılaştırmış Gaz Taşıyan Gemilerin İnşa ve Ekipmanları Hakkındaki Uluslararası Kodu,

IMDG Kod: Deniz yoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kodu,

IMO: Birleşmiş Milletler Uluslararası Denizcilik Örgütünü,

IMSBC Kod: Uluslararası Denizcilik Katı Dökme Yükler Kodunu,

ISPS Kod: Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodunu,

İdare: Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğünü,

Kereste Kodu: Güvertede Kereste Yüğü Taşıyan Gemiler Hakkında Emniyetli Uygulamalar Kodunu,

Konteyner: CSC Sözleşmesi kapsamında geçerli standartlara uygun belgeye sahip bir yük taşıma teçhizatını,

SOLAS: 1974 tarihli Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesini,

Tahıl Kodu: Dökme Tahılların Emniyetli Taşınması için Uluslararası Kodu,

Taşıyan: Her türlü tehlikeli yükü kendi adına veya üçüncü kişiler adına taşıma işine ilişkin teklif alan, teklif veren, teklifi kabul eden fiili taşımacı, broker, gemi sahibi, taşıma işleri organizatörü, taşıma işleri komisyoncusu, gemi acentesi ile kombine taşımacılık kapsamında tehlikeli yükü karayolu veya demiryolu ile sözleşmeli veya sözleşme olmaksızın taşıma işlemini yürüten gerçek ve tüzel kişileri,

Tehlikeli atık: Basel Sözleşmesinde belirtildiği şekilde sınıflandırılmış ve SOLAS kapsamında taşıma sınıfı ve koşulları belirlenmiş olan, doğrudan kullanımı öngörülmemen yükün veya tehlikeli yükün veya tehlikeli yük taşıyan ambalaj ve yük taşıma birimlerinin, yeniden işleme, çöpe atma, yakarak veya başka bir yolla bertaraf etmek üzere taşınan parçalarını, çözeltilerini, karışımları ile kullanılmış ambalaj ve yük taşıma birimlerini,

Yükleyen: Göndericinin talimatları doğrultusunda tehlikeli yükleri ve yükleme güvenliği bakımından tehlike arz eden yükleri gemiye ve deniz aracına, taşıta veya yük taşıma birimine yükleyen ve yük taşıma birimini etiketleyen, plakalandıran, gemi veya yük taşıma birimi içindeki tehlikeli yükler dahil yükleri elleçleyen, istifleyen, boşaltan gerçek veya tüzel kişileri,

1. GİRİŞ

1.1 Tesise ait genel bilgiler, aşağıda sunulan tesis bilgi formunda belirtilen asgari bilgileri içermektedir.

TESİS BİLGİ FORMU

1	Tesis işletmecisi adı/unvanı	Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.		
2	Tesis işletmecisinin adresi	Tekfen Tower, Büyükdere Caddesi No:209 34394, 4.Levent, İstanbul		
3	Tesisin adı	Ceyhan Liman Tesisi		
4	Tesisin bulunduğu il	ADANA		
5	Tesisin iletişim bilgileri (adres, telefon, faks, e-posta ve web sayfası)	Sarımazı Mah. BOTAŞ Yolu Cd. No:56 Ceyhan 01920 Adana Tel: +90 0322 634 2222 Faks: +90 0322 634 2323 www.toros.com.tr		
6	Tesisin bulunduğu coğrafi bölge	Akdeniz Bölgesi		
7	Tesisin bağlı olduğu Liman başkanlığı ve iletişim detayları	Botaş Liman Başkanlığı Tel: 0 322 639 21 39 Faks: 0 326 639 21 40		
8	Tesisin bağlı olduğu Belediye Başkanlığı ve iletişim detayları	Adana Büyükşehir Belediyesi 0322 455 3500 0322 454 37 87		
9	Tesisin bulunduğu Serbest Bölge veya Organize Sanayi Bölgesi	Özel Mülkiyet		
10	Kıyı tesisi işletme İzni/Geçici İşletme İzin Belgesinin geçerlilik tarihi	21/01/2022		
11	Tesisin faaliyet statüsü (X)	Kendi yükü ve ilave 3.şahıs (X)	Kendi yükü (...)	3.Şahıs (...)
12	Tesis sorumlusunun adı, soyadı, iletişim detayları	Ertem ARSLANTAY Tel: 0322 634 2222 - 0530 665 02 78 Faks: 0322 634 2323 e-mail: ertem.arslantay@toros.com.tr		
13	Tesisin tehlikeli madde operasyonları sorumlusunun adı, soyadı, iletişim detayları	Saip Onurhan KADIOĞLU Tel: 0530 767 64 81 e-mail: s.onurhan.kadioglu@toros.com.tr Mehmet PUSAT Tel: 0533 285 51 27 e-mail: mehmet.pusat@toros.com.tr		

14	Tesisin Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanının adı, soyadı, iletişim detayları	Sezgi Sayılğan 0539-542-83-49
		Ahmet Cemil Burhanlıoğlu 0532-510-15-36
15	Tesisin deniz koordinatları	Batı İskele (İskele No: 1-2-3) Kara Tarafı 36 55' 00'' K - 035 58' 54'' D Deniz Tarafı 36 54' 24'' K - 035 59' 06'' D Doğu İskele (İskele No: 4-5-6-7-8) Kara Tarafı 36 55' 12'' K - 035 59' 18'' D Deniz Tarafı 36 54' 30'' K - 035 59' 34'' D
16	Tehlikeli Sıvı Dökme Yükler (Petrol ve Petrol Ürünleri)	KONDENSAT UN1268 FUEL OİL UN3082 JET A-1 (KEROLEN) UN1863 KURŞUNSUZ BENZİN UN 1203 HAM PETROL UN 1267 MOTORİN UN1202
	Tehlikeli Sıvı Dökme Yükler (Kimyasal ve Benzeri Haldeki Tehlikeli Dökme Yükler)	AMONYAK UN 1005 FOSFORİK ASİT UN 1805 FORMİK ASİT UN 1779 VINİL ASETAT MONOMER (VAM) UN 1301 STİREN MONOMER UN 2055 ASETİK ASİT UN 2789 NAOH (KOSTİK) UN 1824 2-ETİL HEKZANOL (2EH) UN 2282 ETİL ASETAT UN 1173 SÜLFÜRİK ASİT UN 1830 BUTİL AKRİLAT UN 2348 METANOL UN 1230 İZOPROPİL ALKOL UN 1219 ETANOL UN 1170 METİL METAKRİLAT UN 1247
	Paketli Tehlikeli Yükler	POTASYUM NİTRAT UN 1486
	Tehlikeli Katı Dökme Yükler	AMONYUM NİTRAT UN 2067 POTASYUM NİTRAT UN 1486
17	Tesise yanaşabilecek gemi cinsleri	Genel Kargo Gemisi Kimyasal Tanker Dökme Yük Gemisi Ro-Ro Petrol/Ürün Tankeri
18	Tesisin anayola mesafesi (kilometre)	1 km
19	Tesisin demiryoluna mesafesi (kilometre) veya demiryolu bağlantısı (Var/Yok)	18-20 km Erzin'e
20	En yakın havaalanının adı ve tesise mesafesi (kilometre)	Adana Şakirpaşa Havaalanı 85 km
21	Tesisin Yük elleçleme kapasitesi (Ton/Yıl; TEU/Yıl; Araç/Yıl)	Toplam dökme katı/genel kargo yük elleçleme kapasitesi günlük 45.000 Ton
22	Tesiste hurda elleçlemesi yapıp yapılmayacağı	Hayır
23	Hudut kapısı var mı? (Evet/Hayır)	Hayır

24	Gümrüklü saha var mı? (Evet/Hayır)	Evet	
25	Yük elleçleme donanım ve kapasiteleri	Eski (Batı) iskele platformu üstünde bulunan İskele-1’de en az 3.000 ton/gün dökme katı ürün elleçlemesi yapılırken, Yeni (Doğu) İskele üstünde bulunan 4 ayrı gemi yanaşma iskelesinde (İskele-4, 5, 7 ve 8) yaklaşık 42.000 ton/gün dökme katı yük/genel kargo elleçlemesi yapılabilmektedir.	
26	Depolama Tank kapasitesi (m³)	*26 adet muhtelif ebatlarda akaryakıt ve petrol ürünleri için 219.679 m3 *2 adet amonyak tankı 15.000 ton(22.000 m3) *6 adet fosforik asit tankı 18.450 m3 TOPLAM: 265.465 m3	
27	Açık depolama alanı(m²)	400.000 ton	
28	Yarı kapalı depolama kapasitesi (m²)	YOK	
29	Kapalı depolama alanı (m²)	250.000 ton	
30	Belirlenen fumigasyon ve/veya fumigasyondan arındırma alanı (m²)	YOK	
31	Kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri sağlayıcısının adı/unvanı iletişim detayları	Ankaş Anadolu Kılavuzluk A.Ş (Mustafa Akarca-0530 417 56 64) Arpaş Ambarlı Römorkaj Pilotaj Tic. A.Ş (Ufuk Kaynar-0553 635 65 55) Uzmar Uzmanlar Denizcilik Tic.Ltd.Şti. (Gökhan Parlak -0538 489 22 49)	
32	Güvenlik Planı oluşturulmuş mu? (Evet/Hayır)	Evet (ISPS Kapsamında)	
33	Atık Kabul Tesisi kapasitesi (Bu bölüm tesisin kabul ettiği atıklara göre ayrı ayrı düzenlenecektir)	Atık Türü	Kapasite (m³)
		Slaç Tankları	526 m³
		Sintine- Tankları	40 m³
		Susuzlaştırılmış Sintine Tankı	40 m3
		Slop Tankları	4250 m3
		Atık Yağ Tankı	1050 m3
		Zehirli Sıvı Madde (Kategori Y-Z)	92 m3

34	Rıhtım / iskele vb. alanların özellikleri					
Rıhtım	Max. DWT	Max. Gemi boyu (m)	Max. Gemi genişliği (m)	Max. DRAFT (m.)		
				Ön	Kıç	Eşit olduğu durum
1	40.000	185	Dökme taşımalar için 28 m, Tankerler için kısıt yok.	--	--	10,5
2	40.000	212	Kısıt yok	--	--	11,5
3	3.000	100	15	--	--	4,8
4	110.000	270	42	13,0	13,5	13,0
5	110.000	270	42	13,0	13,5	13,0
6	40.000	190	Kısıt yok	9,5	10,5	9,5
7	40.000	220	Dökme taşımalar için 25 m, Tankerler için kısıt yok.	10,0	11,0	10,0
8	3.000	100	15	4,5	5,0	4,5
Ro-Ro	8.000	120	20	8,0	8,0	8,0
Boru Hattı Adı (Tesiste mevcutsa)		Sayısı (adet)	Uzunluğu (metre)	Çapı (inç)		
12" Beyaz Ürün Gemi Tahliye Yükleme Hattı		1	1130 m	12		
14" Siyah ürün Gemi Tahliye Yükleme Hattı		1	1130 m	14		
14" Eski Beyaz ürün Gemi Tahliye Yükleme Hattı		1	1065 m	14		
14" Yeni Beyaz ürün Gemi Tahliye Yükleme Hattı		1	1065 m	14		
Amonyak Tahliye Hattı		1	1250 m	6		
Amonyak Soğutma Hattı		1	1250 m	1,5		
Yeni Asit		1	1475 m	14		

2. SORUMLULUKLAR

2.1 Yük İlgilisinin Sorumlulukları

Ceyhan İşletmesi Liman Tesisi sahasında yk ilgisi olarak tanımlanan tehlikeli yükün göndereni, alıcısı (veya alıcı adına hareket eden temsilcisi), taşıma işleri komisyoncusunun sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir:

- a) Tehlikeli yüklerle ilgili tüm zorunlu doküman, bilgi ve belgeleri hazırlar, hazırlatır ve bu belgelerin taşıma faaliyeti sresinde yükle birlikte bulunmasını sağlayacaktır.
- b) Tehlikeli yüklerin mevzuata uygun şekilde sınıflanmasını, tanımlanmasını, ambalajlanmasını, işaretlenmesini, etiketlenmesini, plakalanmasını sağlayacaktır.
- c) Tehlikeli yüklerin onaylı ve kurallara uygun ambalaj, kap ve yük taşıma birimine emniyetli bir biçimde yüklenmesini, istif edilmesini, sağlama alınmasını, taşınmasını ve boşaltılmasını sağlayacaktır.
- d) Tüm ilgili personelinin, deniz yolunda taşınan tehlikeli yüklerin riskleri, emniyet önlemleri, emniyetli çalışma, acil durum önlemleri, güvenlik ve benzer konularda eğitilmesini sağlar, eğitim kayıtlarını tutacaktır.
- e) Kurallara uygun olmayan, emniyetsiz veya kişilere veya çevreye risk oluşturan tehlikeli maddeler için gerekli emniyet tedbirinin alınmasını sağlayacaktır.
- f) Acil durum veya kaza durumlarında ilgililere gerekli bilgi ve desteği sağlayacaktır.
- g) Sorumluluk alanında oluşan tehlikeli yük kazalarını Bakanlığa bildirecektir.
- h) Resmi makamlar tarafından yapılan kontrollerde istenen bilgi ve belgeleri sunacak ve gerekli işbirliğini sağlayacaktır.

2.2 Kıyı Tesisi İşleticisinin Sorumlulukları

Kıyı tesisi işleticisi olan Ceyhan İşletmesi Liman Tesisi sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

- a) Gemilerin uygun, korunaklı, emniyetli şekilde yanaşma ve bağlanmasını sağlar.
- b) Gemi ve kıyı arasındaki giriş-çıkış sisteminin uygun ve emniyetli olmasını sağlar.
- c) Tehlikeli yüklerin yüklenmesi, boşaltılması ve elleçlenmesi faaliyetlerinde görev alan kişilerin eğitim almasını sağlar.
- d) Tehlikeli yüklerin işletme sahasında uygun nitelikli, eğitimli, iş güvenliği tedbirlerini almış personel tarafından emniyetli ve kurallara uygun şekilde taşınmasını, elleçlenmesini, ayrıştırılmasını, istif edilmesini, geçici şekilde bekletilmesini ve denetlenmesini sağlar.

- e) Tehlikeli yüklerle ilgili tüm zorunlu doküman, bilgi ve belgeleri yük ilgisinden talep eder, yükle birlikte bulunmasını sağlar.
- f) İşletme sahasındaki tüm tehlikeli yüklerin güncel listesini tutar.
- g) Tüm işletme personelinin, elleçlenen tehlikeli yüklerin riskleri, emniyet önlemleri, emniyetli çalışma, acil durum önlemleri, güvenlik ve benzer konularda eğitilmesini sağlar, eğitim kayıtlarını tutar.
- h) Tesislerine giren tehlikeli yüklerin usule uygun şekilde tanımlandığını, sınıflandığını, sertifikalandırıldığını, ambalajlandığını, etiketlendiğini, beyan edildiğini, onaylı ve kurallara uygun ambalaj, kap ve yük taşıma birimine emniyetli bir biçimde yüklendiğini ve taşındığını teyit etmek amacıyla ilgili evrakların kontrolünü yapar.
- i) Kurallara uygun olmayan, emniyetsiz veya kişilere veya çevreye risk oluşturan tehlikeli maddeler için gerekli emniyet tedbirini alarak Liman Başkanlığına bildirir.
- j) Acil durum düzenlemeleri yapılmasını ve bu konularda ilgili tüm kişilerin bilgilendirilmesini sağlar.
- k) İşletme sorumluluk alanında oluşan tehlikeli yük kazalarını liman başkanlığına bildirir.
- l) Resmi makamlar tarafından yapılan kontrollerde gerekli destek ve işbirliğini sağlar.
- m) Tehlikeli maddeler ile ilgili faaliyetleri bu işlere uygun olarak tesis edilmiş rıhtım, iskele, depo ve antrepolarda yapar.
- n) Dökme petrol ve petrol ürünleri yükleme veya boşaltma yapacak gemi ve deniz araçları için ayrılmış rıhtım ve iskeleleri, bu iş için uygun nitelikte tesisat ve teçhizat ile donatır.
- o) İşletme sahasında geçici bekletilmesi mümkün olmayan veya izin verilmeyen tehlikeli maddelerin, bekletilmeksizin en kısa zamanda kıyı tesisi dışına naklini sağlar.
- p) Tehlikeli maddeleri taşıyan gemi ve deniz araçlarını, Liman Başkanlığının izni olmadan iskele ve rıhtıma yanaştıramaz.
- q) Tehlikeli madde taşınan konteynerler için ayırım ve istif kurallarına uygun bir depolama sahası oluşturur ve bu sahada gerekli olan yangın, çevre ve diğer emniyet tedbirlerini alır. Tehlikeli maddelerin gemi ve deniz araçlarına yüklenmesi, boşaltılması veya limbo edilmesinde, gemi ilgilileri ile yükleme, boşaltma veya limbo yapanlar, özellikle sıcak mevsimlerde ısıya ve diğer tehlikelere karşı gerekli emniyet tedbirlerini alır. Yanıcı maddeler, kıvılcım oluşturan işlemlerden uzak tutulur ve tehlikeli yük elleçleme sahasında kıvılcım oluşturan araç veya alet çalıştırılmaz.
- r) Gemi ve deniz araçlarının acil durumlarda kıyı tesislerinden tahliye edilmesine yönelik acil tahliye planı hazırlar.

2.3 Gemi Kaptanının Sorumlulukları

Limana yanaşan tehlikeli yük tahliye edecek veya yükleyecek gemi kaptanının sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir:

- a) Geminin, ekipman ve cihazlarının tehlikeli yük taşımacılığına uygun durumda olmasını sağlayacaktır.
- b) Tehlikeli yüklerle ilgili tüm zorunlu doküman, bilgi ve belgeleri kıyı tesisinden ve yük ilgisinden talep eder, tehlikeli yüke eşlik etmelerini sağlayacaktır.
- c) Gemisindeki tehlikeli yüklerin yüklenmesi, istifi, ayrımı, elleçlenmesi, taşınması ve boşaltılması ile ilgili emniyet tedbirlerinin eksiksiz uygulanmasını ve devam ettirilmesini sağlar, gerekli denetim ve kontrolleri yapacaktır.
- d) Gemisine giren tehlikeli yüklerin usule uygun şekilde tanımlandığını, sınıflandığını, sertifikalandırıldığını, ambalajlandığını, işaretlendiğini, etiketlendiğini, beyan edildiğini, onaylı ve kurallara uygun ambalaj, kap ve yük taşıma birimine emniyetli bir biçimde yüklendiğini ve taşındığını kontrol edecektir.
- e) Tüm gemi personelinin, taşınan, yüklenen, boşaltılan tehlikeli yüklerin riskleri, emniyet önlemleri, güvenli çalışma, acil durum önlemleri ve benzer konularda bilgili olmasını ve eğitilmesini sağlayacaktır.
- f) Tehlikeli yüklerin yüklenmesi, taşınması, boşaltılması ve elleçlenmesi konusunda uygun nitelikli ve gerekli eğitimleri almış kişilerin iş güvenliği tedbirlerini almış şekilde çalışmasını sağlayacaktır.
- g) Liman başkanlığının izni olmadan kendisine tahsis edilen saha dışına çıkamaz, demirleyemez, iskele ve rıhtıma yanaşamaz.
- h) Geminin tehlikeli yükü emniyetli şekilde taşınması için seyir, manevra, demirleme, yanaşma ve ayrılmalar sırasında tüm kural ve tedbirleri uygulayacaktır.
- i) Gemi ve rıhtım arasında güvenli giriş-çıkışı sağlayacaktır.
- j) Gemisindeki tehlikeli maddelerle ilgili uygulamalar, güvenlik prosedürleri, acil durum önlemleri ve müdahale yöntemleri konusunda personeli bilgilendirir.
- k) Gemideki tüm tehlikeli yüklerin güncel listelerini bulundurur ve ilgililere beyan eder.
- l) Kurallara uygun olmayan, emniyetsiz, gemiye, kişilere veya çevreye risk oluşturan tehlikeli maddeler için gerekli emniyet tedbirini alarak durumu liman başkanlığına ve kıyı tesisi işleticisine liman bildirir.
- m) Gemide oluşan tehlikeli yük kazalarını Liman Başkanlığına bildirir.

- n) Geminin kaptanı, liman bölgesinde kişi ve çevre açısından emniyet ya da güvenliği riske atacak herhangi bir olayın liman idaresine derhal rapor edilmesini sağlamalıdır. Bu gemi, mürettebat, makineler, teçhizat veya cihazlar veya tehlikeli yükler veya onların içerikleri ile ilgili ortaya çıkabilecek olayları da içermelidir.
- o) Geminin kaptanı, gemideki tehlikeli yükleri içeren herhangi bir hasarlı veya sızdırma yapan yük ünitesi veya yük nakliye ünitesi derhal rıhtım işletmecisine ve liman idaresine rapor edilmesini ve uygun çözümlerin alınmasını sağlamalıdır.
- p) Resmi makamlar tarafından gemide yapılan kontrollerde gerekli destek ve işbirliğini sağlar.

3. KIYI TESİSİ TARAFINDAN UYULACAK/UYGULANACAK KURALLAR VE TEDBİRLER

Kıyı tesisi işletmesine deniz veya kara yolu ile gelen IMDG Kod kapsamındaki yüklerle ilgili sınıflandırma, taşıma ünitesine ve gemiye yükleme, taşıma ünitesinden veya gemiden boşaltma, yükü elleçleme, istifleme ve denetim yapma konularında işbu rehber oluşturulmuştur.

- a) IMDG koda tabi tehlikeli yük istif sahasında aşağıda belirtilen yangın, çevre emniyeti ve diğer emniyet tedbirleri alınmıştır.
 - Tehlikeli yükler, tehlikeli yükün sınıfına göre IMDG koda bağlı kalmak kaydıyla istifleme ve ayrıştırma yapılacaktır.
 - Liman sahasına deniz ve karayolu ile IMDG Kod Sınıf 1 Patlayıcılar ve Sınıf 7 Radyoaktif Maddeler' in tahliye ve yüklemesi ilgili mevzuat gereği yasaktır.
 - Liman sahasında, IMDG Kod Sınıf 2 Gazlar ile Sınıf 6.2 Bulaşıcı Maddeler' in depolanması yasaktır. Sınıf 2 ve 6.2 kapsamındaki yükler sadece gemilerden taşıma ünitesine bağlı olarak supalan olarak tahliye edilir veya gemiye yüklenecekse direk kapıdan giriş yaparak araç üstünden gemiye(supalan) yüklenir.
 - Limanlar Yönetmeliğinin 19.maddesinde belirtilen " Kıyı tesisi işleticileri, tehlikeli maddelerin, iskele veya rıhtımda boşaltıldığı alana depolanması sağlanamıyorsa, liman alanında bekletilmeksizin en kısa zamanda bu maddelerin kıyı tesisi dışına naklini sağlarlar."
- b) Liman sahasında, Sınıf 6 Zehirli ve Bulaşıcı Maddelerin iç boşaltması ve dolumu yapılmayacaktır.
- c) Liman sahasında, taşıma ünitelerindeki tüm sınıflandırma, istifleme-ayrıştırma, plakalandırma, etiketleme, ambalajlama, yük teklifini hazırlama, ilgili sevk belgelerini hazırlama yükleyicinin ve taşıyıcının sorumluluğundadır.
- d) Liman sahasında, herhangi bir taşıma ünitesine yapılacak olan fümigasyon işlemi bir gün öncesinden terminal sorumlusuna bildirilecek ve fümige edilecek olan ünitenin saha planlaması buna göre yapılacaktır. Fümigasyon işleminin, uluslararası mevzuata uygun yapılıp yapılmadığı liman işletmesi tarafından kontrol edilecektir.
- e) Tehlikeli yüklerin yük taşıma birimine dolumu yapıldıktan sonra Yükleme Belgesi (Packing Certificate) yükleyici tarafından imzalanacaktır.

Packing Certificate'i imzalayan kişi:

- a. Maddelerin doğru şekilde yüklendiği, işaretlendiği ve etiketlendiğini,
- b. Hasar veya sızıntı olmadığını,
- c. Deniz yolculuğu için uygun şekilde desteklendiğini ve emniyete alındığını,
- d. IMDG Kod'un tüm hususlarına uyulduğunu,

- e. Göndericinin bildirgesinin yük taşıma birimindeki maddeleri doğru şekilde tanımladığını kabul eder.
- f) Liman sahasında IMDG Kod standartlarına uymayan tehlikeli yük tespitinde liman işletmesi uygunsuzluğu Liman Başkanlığı'na bildirir.
- g) Tehlikeli maddelerin gemi ve deniz araçlarına yüklenmesi, boşaltılması veya limbo edilmesinde, gemi ilgilileri ile yükleme, boşaltma veya limbo yapanlar, özellikle sıcak mevsimlerde ısıya ve diğer tehlikelere karşı gerekli emniyet tedbirlerini alacaktır. Yanıcı maddeler, kıvılcım oluşturan işlemlerden uzak tutulacak ve tehlikeli yük elleçleme sahasında kıvılcım oluşturan araç veya alet çalıştırılmayacaktır.
- h) Yanaşmış durumda bulunan, tehlikeli yük taşıyan gemilerin yük güvertesi ve noktaları ile tehlikeli yüklerin kıyı depolama yerlerinde sigara içmek, açık ateş, kıvılcım çıkarma riski olan alet, teçhizat, vb kullanmak yasaktır.
- i) Terminal Müdürlüğünce, yük taşıma birimlerinin gemiye yüklenmesinden önce, yük taşıma birimleri dış hasar, sızdırma veya içeriklerin dışarıya taşması, işaretleri açısından incelenecektir.
- Hasarlı ambalajların, birim yük veya kargo taşıma ünitelerinin, özel alana derhal ve güvenli bir şekilde taşınmasını sağlamalıdır. Hasarlı ambalajların, yeniden ambalajlanmadan, taşıma ve elleçlemeye uygun, güvenli hale gelmeden özel alandan ayrılmamasını sağlamalıdır.
 - Hasarlı olduğu, sızdırdığı tespit edilen her yük taşıma birimi, gerekli onarım yapıldıktan veya hasarlı ambalajlar çıkartıldıktan sonra gemiye yüklenmeyecektir.
 - Liman İşleticisi, tehlikeli yük içeren tüm hasarlı ya da sızdıran ambalaj, birim yük ya da yük taşıma ünitelerinin, derhal Liman Başkanlığına bildirilmesini sağlamalıdır.
- j) Fümige edilmiş gemilerin, depoların ya da yük taşıma ünitelerinin tüm kısımlarının, gazsız olduğu tespit edilmeden, fümigasyon uyarı levhaları sökülmeden ve sorumlu personel giriş izin belgesi düzenlenmeden, söz konusu yerlere yetkisiz kişilerin girmesine izin verilmeyecektir.
- k) Fümige edilmiş ya da edilmek üzere olan veya içinde fümige edilmiş yük taşıma ünitelerinin muhafaza edildiği yük ambarları ve diğer kıyı alanlarına uygun resimli bir uyarı levhası konulacak, Levha, açıkça görülebilecek boyutta olmalıdır.
- l) Fümige edilmiş yük taşıma birimleri için, IMDG Kodu Eki olan Gemilerde Pestisitlerin Güvenli Kullanımına Yönelik Tavsiyeler ve Yük Taşıma Ünitelerinin (CTU) Ambalajlanmasına Yönelik IMO/ILO/UN ECE Kılavuzuna başvurulmalıdır. Bu tip yük taşıma birimi üzerinde, fümigasyon uyarı işareti de bulunacaktır.

4. TEHLİKELİ MADDELERİN SINIFLARI, TAŞINMASI, TAHMİL/TAHLİYESİ, ELLEÇLENMESİ, AYRIŞTIRILMASI, İSTİFLENMESİ ve DEPOLANMASI

4.1 Tehlikeli Maddelerin Sınıfları

IMDG Kod; tehlikeli malları 1 ile 9 arasında dokuz önemli risk sınıfına ayırmaktadır.

Tehlikeli yükler zararlarına bağlı olarak 9 kategoriye ayrılmışlardır. Bunlar ‘sınıf’ olarak adlandırılırlar.

Bu sınıfların beşi (1, 2, 4, 5 ve 6.sınıflar) alt bölümlere yâda alt sınıflara tabi tutulmuştur. Sınıf 3, Sınıf 7, Sınıf 8, Sınıf 9 Tehlikeli Maddeler alt sınıflara ayrılmamıştır. Dokuz(9) başlıkta sınıflandırma Birleşmiş Milletler(UN=BM) tarafından tespit edilmiş olan kriterlere göre yapılmıştır. Kara, hava ve deniz gibi bütün ulaştırma modları tarafından aynı sınıflandırma sistemi kullanılmaktadır.

Sınıf 1:	Patlayıcılar
Sınıf 2:	Gazlar
Sınıf 3:	Yanıcı Sıvılar
Sınıf 4.1:	Alevlenir Katılar ,kendiliğinden tepkimeye giren maddeler v duyarlılığı azaltılmış katı patlayıcılar
Sınıf 4.2:	Kendiliğinden yanmaya yatkın maddeler
Sınıf 4.3:	Su ile temas ettiğinde alevlenir gazlar açığa çıkartan maddeler
Sınıf 5.1:	Yükseltgen (Oksitleyici) maddeler
Sınıf 5.2:	Organik peroksitler
Sınıf 6.1:	Zehirli maddeler
Sınıf 6.2	Bulaşıcı Maddeler
Sınıf 7:	Radyoaktif maddeler
Sınıf 8:	Aşındırıcı(Korozif) maddeler
Sınıf 9:	Muhtelif tehlikeli maddeler ve nesneler

Tehlikeli Madde Alt Bölümleri

- Sınıf 1 Patlayıcılar

Sınıf 1.1 Kitle imha kapasitesi olan patlayıcılar

Sınıf 1.2 Kitle imha kapasitesi olmayan ancak parça etkisi olan patlayıcılar

Sınıf 1.3 Kitle imha etkisi yaratmayacak ama yangın çıkaracak veya kısmi parça veya patlama veya her iki tesiri birden yaratacak patlayıcılar

Sınıf 1.4 Önemli bir patlama tehlikesi olmayan maddeler

Sınıf 1.5 Kitle imha etkisine sahip ama çok hassas olmayan maddeler

Sınıf 1.6 Kitle imha kapasitesi olmayan ve çok hassas olmayan maddeler

- Sınıf 2 Gazlar

Sınıf 2.1 Yanıcı Gazlar

Sınıf 2.2 Yanıcı ve Zehirli Olmayan Gazlar

Sınıf 2.3 Zehirli Gazlar

- Sınıf 4 Yanıcı Katılar

Sınıf 4.1 Yanıcı Katı Maddeler

Sınıf 4.2 Kendi Kendine Yanan Katı Maddeler

Sınıf 4.3 Suyla Temas Halinde Yanıcı Gazlar Çıkaran Katı Maddeler

- Sınıf 5 Oksitleyici Maddeler ve Organik Peroksitler

Sınıf 5.1 Oksitleyici Maddeler

Sınıf 5.2 Organik Peroksitler

- Sınıf 6 Zehirli (Toksik) ve Bulaşıcı Maddeler

Sınıf 6.1 Zehirli (Toksik) Maddeler

Sınıf 6.2 Bulaşıcı Maddeler

- Sınıf 3, Sınıf 7, Sınıf 8 ve Sınıf 9 için herhangi bir Alt Bölüm bulunmamaktadır.

4.2 Tehlikeli Maddelerin Paketleri ve Ambalajları

Liman tesisine gelecek olan tehlikeli yükler IMDG Kod Bölüm 4 kapsamında paketlenecek ve ambalajlanacaktır.

İçinde tehlikeli madde bulunan tüm ambalajlar herhangi bir Yük Taşıma Birimi (CTU) içinde olsalar bile Birleşmiş Milletler (UN) Tip Onayına sahip olmalıdır.

Sınıf 1, 2, 5.2, 6.2 ve 7 ile sınıf 4.1'deki kendiliğinden tepkimeli olanların dışında tüm sınıflara ait tehlikeli mallar temsil ettikleri tehlike derecesine göre üç "paketleme grubuna" ayrılmıştır.

Sınıf 3, Sınıf 4, Sınıf 5, Sınıf 6.1, Sınıf 8, Sınıf 9 İçin Paketleme Grupları:

Grup I Ambalaj: Yüksek Seviyede Tehlike

Grup II Ambalaj: Orta Seviyede Tehlike

Grup III Ambalaj: Düşük Seviyede Tehlike

4.3 Tehlikeli Maddelere İlişkin Plakartlar, Plakalar, Markalar ve Etiketler

Liman tesisine gelecek olan tehlikeli yük ihtiva eden ambalajlar ve tüm Yük Taşıma Birimleri (CTU) IMDG Kod Bölüm 5.2 ve 5.3 kapsamında aşağıda gösterildiği üzere markalanacak, etiketlenecek ve plakartlandırılacaktır.

Tehlike İkaz Levhası/Etiketler :

1-CTU(konteyner vs.) ve araçlarda kullanılırsa ölçüsü : 25 cm x 25 cm ebadında.

2-Paketlerde(ambalajlarda) kullanılırsa : 10 cm x 10 cm ebadında

Yazılı Turuncu Plaka :

1-Taşıma aracına örneğin tankere konursa ölçüsü : 40 cm x 30 cm ebatlarında olacak,

2-Yük nakliye ünitelerinde(CTU), konteynerlerde Ölçüsü : 25X25 cm dir.

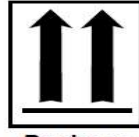

Özel Etiketler, Plakartlar :

Fumigation Sign

Package Orientation

Ventilation requirements

Elevated Temperature

Tank Car Only Residues after unloading

Special PCB requirements

4.4 Tehlikeli Maddelerin İşaretleri ve Paketleme Grupları

IMDG Kod Cilt II Tehlikeli Yükler Listesinin 7b sütununda yer alan kategoriler (E0'dan E5'e kadar) kapsamında 3.5 bölümünde yer alan tabloda gösterildiği üzere en fazla 1.000 adet bu kapsama uygun paket taşınabilir.

Tehlikeli madde taşınacak UN tip onaylı ambalaj kodlarında bulunan X, Y ve Z harfleri ambalaj dayanıklılığını belirler. X harfi en dayanıklı ambalaj olup tüm Ambalaj Grupları için kullanılabilir. Y harfi orta dayanıklı ambalaj olup Ambalaj Grupları II ve III için kullanılabilir ve Z harfi en az dayanıklı ambalajdır ve sadece Ambalaj Grubu III için kullanılmalıdır.

Sınıf 1: Patlayıcılar

Alt sınıfları 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 paketleme gruplarına ayrılmazlar.

Tehlike Etiketi				İlave tehlikeleri:	
Nr. 1	Nr. 1.4	Nr. 1.5	Nr. 1.6	Nr. 6.1	Nr. 8
Patlayıcı madde, patlayıcı içeren nesneler				zehirli	aşındırıcı

Sınıf 2: Gazlar

Sınıflandırma Kodları A, O, F, T, C, TFC, TOC dir. Paketleme gruplarına ayrılmazlar.

Tehlike Etiketi			İlave tehlikeleri:	
Nr. 2.1 yanıcı (F) gazlar	Nr. 2.2 Yanıcı olmayan ve zehirli olmayan gazlar (A)	Nr. 2.3 zehirli gaz (T)	Nr. 5.1 yakıcı (O) (oksitleyici)	Nr. 8 aşındırıcı (C)

Sınıf 3: Yanıcı Sıvılar

Paketleme Grubu I, II, II (yüksek, orta, az tehlikeli)

Tehlike Etiketi	İlave tehlikeleri:	
Nr. 3 Yanıcı Sıvı Maddeler	Nr. 6.1 zehirli	Nr. 8 aşındırıcı

Sınıf 4.1: Alevlenir Katılar ,kendiliğinden tepkimeye giren maddeler v duyarlılığı azaltılmış katı patlayıcılar

Paketleme Grubu I, II, II (yüksek, orta, az tehlikeli)

Tehlike Etiketi	İlave tehlikeleri:		
Nr. 4.1 Yanıcı katı maddeler	Nr. 1 patlayıcı	Nr. 6.1 zehirli	Nr. 8 aşındırıcı

Sınıf 4.2: Kendiliğinden yanmaya yatkın maddeler

Paketleme Grubu I, II, II (kendi kendine yanan, kendi kendine ısınan, kendi kendine az ısınan)

Tehlike Etiketi	İlave tehlikeleri:		
Nr. 4.2 Kendi Kendine Yanan Maddeler	Nr. 4.3 Suyla temas halinde tehlikeli gazların çıkarılması	Nr. 6.1 zehirli	Nr. 8 aşındırıcı

Sınıf 4.3: Su ile temas ettiğinde alevlenir gazlar açığa çıkartan maddeler

Paketleme Grubu I, II, II (su ile aşırı, hafif, yavaş reaksiyon)

Tehlike Etiketi	İlave tehlikeleri:			
Nr. 4.3 Suyla temas sonucunda yanıcı gazlar çıkaran maddeler	Nr. 3 Yanıcı sıvı maddeler	Nr. 4.2 Kendi kendine yanan	Nr. 6.1 zehirli	Nr. 8 aşındırıcı

Sınıf 5.1: Yükseltgen (Oksidleyici) maddeler

Paketleme Grubu I, II, II (aşırı yakıcı, yakıcı, zayıf yakıcı)

Tehlike Etiketi	İlave tehlikeleri:	
Nr. 5.1 Yakıcı maddeler	Nr. 6.1 zehirli	Nr. 8 aşındırıcı

Sınıf 5.2: Organik peroksitler

Tehlike Etiketi

Nr. 5.2

Organik
Peroksitler

İlave tehlikeleri:

Nr. 1

patlayıcı

Nr. 8

aşındırıcı

Sınıf 6.1: Zehirli maddeler

Paketleme Grubu I, II, III (çok zehirli, zehirli, az zehirli)

Tehlike Etiketi

Nr. 6.1

zehirli

İlave tehlikeleri:

Nr. 3

Yanıcı
sıvı

Nr. 4.1

Yanıcı
katı

Nr. 4.2

Kendi kendine yanan

Nr. 4.3

Suyla temasta yanıcı
Gazlar çıkaran

Nr. 5.1

Yakıcı

Nr. 8

aşındırıcı

Sınıf 6.2 Bulaşıcı Maddeler

Tehlike Etiketi

Nr. 6.2

bulaşıcı

İlave tehlikeleri:

Nr. 2.2

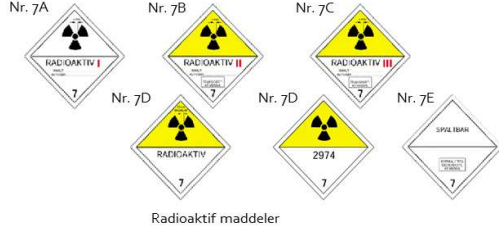
gaz

Sınıf 7: Radyoaktif maddeler

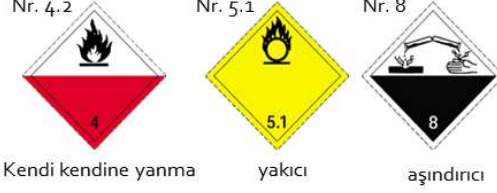
Paketleme gruplarına ayrılmaz, maddenin aktivitesine göre sınıflandırılmaktadır.

Tehlike Etiketi

Radioaktif maddeler

İlave tehlikeleri:

Sınıf 8: Aşındırıcı(Korozif) maddeler

Tehlike Etiketi

aşındırıcı

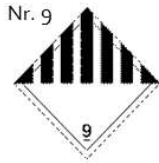
İlave tehlikeleri:

Sınıf 9: Muhtelif tehlikeli maddeler ve nesneler

Paketleme grubu II, III (orta, az tehlikeli)

Tehlike Etiketi

Farklı tehlikeleri olan maddeler

İlave tehlikeleri:

Tehlike sınıflarının yanı sıra gerektiğinde kullanılacak diğer işaretler aşağıdadır:

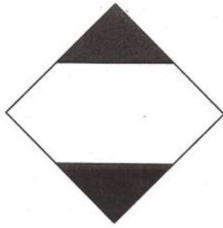
Deniz Kirleticiler

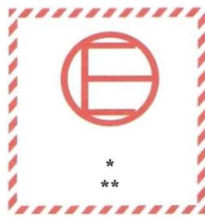
Yüksek Sıcaklıkta Taşınan Tehlikeli Maddeler

Fumigasyon Uyarı İşareti

Limitli Miktar

Muaf Miktar

4.5 Tehlikeli Maddelerin Sınıflarına Göre Gemide ve Limanda Ayırıştırma Tabloları

İki veya daha fazla tehlikeli yükün ayırıştırma koşullarının belirlenmesi için ayırıştırma koşullarına, IMDG Kod Cilt I, 7.2.4'te verilen Ayırıştırma Tablosu'na ve IMDG Kod Cilt II Tehlikeli Yükler Listesi (DGL) Sütun 16(b) hükümlerine başvurulacaktır.

Herhangi bir çelişki halinde, Tehlikeli Yükler Listesi (DGL) Sütun 16(b)'deki hükümler öncelikli olacaktır.

SINIF	1.1 1.2 1.3	1.3 1.6	1.4	2.1	2.2	2.3	3	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2	6.1	6.2	7	8	9
Patlayıcılar 1.1, 1.2, 1.5	*	*	*	4	2	2	4	4	4	4	4	4	2	4	2	4	X
Patlayıcılar 1.3, 1.6	*	*	*	4	2	2	4	3	3	4	4	4	2	4	2	2	X
Patlayıcılar 1.4	*	*	*	2	1	1	2	2	2	2	2	2	X	4	2	2	X
Yanıcı Gazlar 2.1	4	4	2	X	X	X	2	1	2	X	2	2	X	4	2	1	X
Yanıcı ve Zehirli Olmayan Gazlar 2.2	2	2	1	X	X	X	1	X	1	X	X	1	X	2	1	X	X
Zehirli Gazlar 2.3	2	2	1	X	X	X	2	X	2	X	X	2	X	2	1	X	X
Yanıcı Sıvılar 3	4	4	2	2	1	2	X	X	2	1	2	2	X	3	2	X	X
Yanıcı Katı Maddeler 4.1	4	3	2	1	X	X	X	X	1	X	1	2	X	3	2	1	X
Kendi Kendine Yanan Katı Maddeler 4.2	4	3	2	2	1	2	2	1	X	1	2	2	1	3	2	1	X
Suyla Temas Halinde Yanıcı Gazlar Çıkarıcı Katı Maddeler 4.3	4	4	2	X	X	X	1	X	1	X	2	2	X	2	2	1	X
Oksitleyici Maddeler 5.1	4	4	2	2	X	X	2	1	2	2	X	2	1	3	1	2	X
Organik Peroksitler 5.2	4	4	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	X	1	3	2	X
Zehirli (Toksik) Maddeler 6.1	2	2	X	X	X	X	X	X	1	X	1	1	X	1	X	X	X
Bulaşıcı Maddeler 6.2	4	4	4	4	2	2	3	3	3	2	3	3	1	X	3	3	X
Radyoaktif Maddeler 7	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	1	2	X	3	X	2	X
Aşındırıcı (Korozif) Maddeler 8	4	2	2	1	X	X	X	1	1	1	2	2	X	3	2	X	X
Farklı Tehlikeli Madde ve Nesneler ve Çevreye Zararlı 9	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Bu tabloda yer alan ayrıştırma terimleri farklı tehlike sınıflarına ait tehlikeli maddeler arasında bulunması gereken mesafeler ile ilgili bilgi vermektedir:

“1”: **“.....’dan uzak”:** En az 3 metre yatay mesafe ile aynı ambar içinde veya güvertede taşınabilir.

“2”: **“.....’dan ayrı”:** Güverte altında farklı ambarlarda veya güverte üzerinde en az 6 metre yatay mesafe taşınabilir.

“3”: **“....dan bir tam bölme veya ambarla ayrı”:** En az 12 metre yatay mesafe ile güvertede taşınabilir. Güverte altında aynı ambar veya bölme içinde taşınmaz.

“4”: **“araya giren bir tam bölme veya ambarla uzunlamasına’dan ayrı”:** En az 24 metre yatay mesafe ile güvertede taşınabilir. Güverte altında taşınması durumunda uzunlamasına (baş-kıç istikametinde) tehlikeli maddelerin arasına ilaveten başka bir ambar girmesi gerekmektedir.

“X” ve “*” için IMDG Kod’da ve Tehlikeli Yükler Listesinde yer alan özel hükümler çerçevesinde verilmiş istifleme şartları geçerlidir.

Liman sahasında farklı yük taşıma birimi içindeki veya ambalajlı olarak bulunan tehlikeli yükler aşağıdaki ayrıştırma tablosundaki mesafeler baz alınarak istiflenecektir:

LİMAN SAHALARI İÇİN AYRIŞTIRMA TABLOSU

		2.1	2.2	2.3	3	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2	6.1	8	9
Alev alabilen gazlar	2.1	0	0	0	S	A	S	0	S	S	0	A	0
Yanıcı ve zehirli olmayan gazlar	2.2	0	0	0	A	0	A	0	0	A	0	0	0
Zehirli gazlar	2.3	0	0	0	S	0	S	0	0	S	0	0	0
Alev alabilen sıvılar	3	S	A	S	0	0	S	A	S	S	0	0	0
Alev alabilen katılar	4.1	A	0	0	0	0	A	0	A	S	0	A	0
Kendiliğinden yanıcı maddeler	4.2	S	A	S	S	A	0	A	S	S	A	A	0
Suyla temas ettiğinde tehlike arz edenler	4.3	0	0	0	A	0	A	0	S	S	0	A	0
Oksitleyici maddeler	5.1	S	0	0	S	A	S	S	0	S	A	S	0
Organik peroksitler	5.2	S	A	S	S	S	S	S	S	0	A	S	0
Toksik (zehirli) maddeler	6.1	0	0	0	0	0	A	0	A	A	0	0	0
Aşındırıcı (korozyif) maddeler	8	A	0	0	0	A	A	A	S	S	0	0	0
Diğer tehlikeli maddeler ve eşyalar	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

0 =
Ayrıştırma
gerekmez

A =
'...dan uzak'
(>3m veya
ayrıştırma yok)

S =
'...dan uzak'
(açıkta >6m
ambarda >12m
veya
açıkta >3m
ambarda >6m)

Liman Sahaları Ayrıştırma Tablosu Açıklamaları:

1. Ambalaj / IBCler / treylerler / düz veya platform konteynerler için

0 = ayrıştırma gerekmez (özel hükümlerde aksi belirtilmedikçe)

A = "...dan uzak" – minimum 3 m mesafe

S = "... dan ayrı" – açık alanlarda minimum 6 m. mesafe; kapalı alan ve depolarda minimum 12 m mesafe ya da yangın geçirmez duvarla ayrılmış

2. Kapalı konteynerler / seyyar tanklar / kapalı kara yolu araçları için

0 = ayrıştırma gerekmez (özel hükümlerde aksi belirtilmedikçe)

A = "...dan uzak" – ayrıştırma gerekmez (özel hükümlerde aksi belirtilmedikçe)

S = "... dan ayrı" – açık alanlarda, uzunlamasına ve enlemesine min 3 m mesafe, kapalı alan ve depolarda minimum 6 m mesafe ya da yangın geçirmez duvarla ayrılmış

3. Açık kara yolu vasıtaları / tren vagonları / üstü açık konteynerler için

0 = ayrıştırma gerekmez (özel hükümlerde aksi belirtilmedikçe)

A = "...dan uzak" – minimum 3 m mesafe

S = "... dan ayrı" – açık alanlarda, uzunlamasına ve enlemesine minimum 6 m mesafe; kapalı alan ve depolarda minimum 12 m mesafe ya da yangın geçirmez duvarla ayrılmış

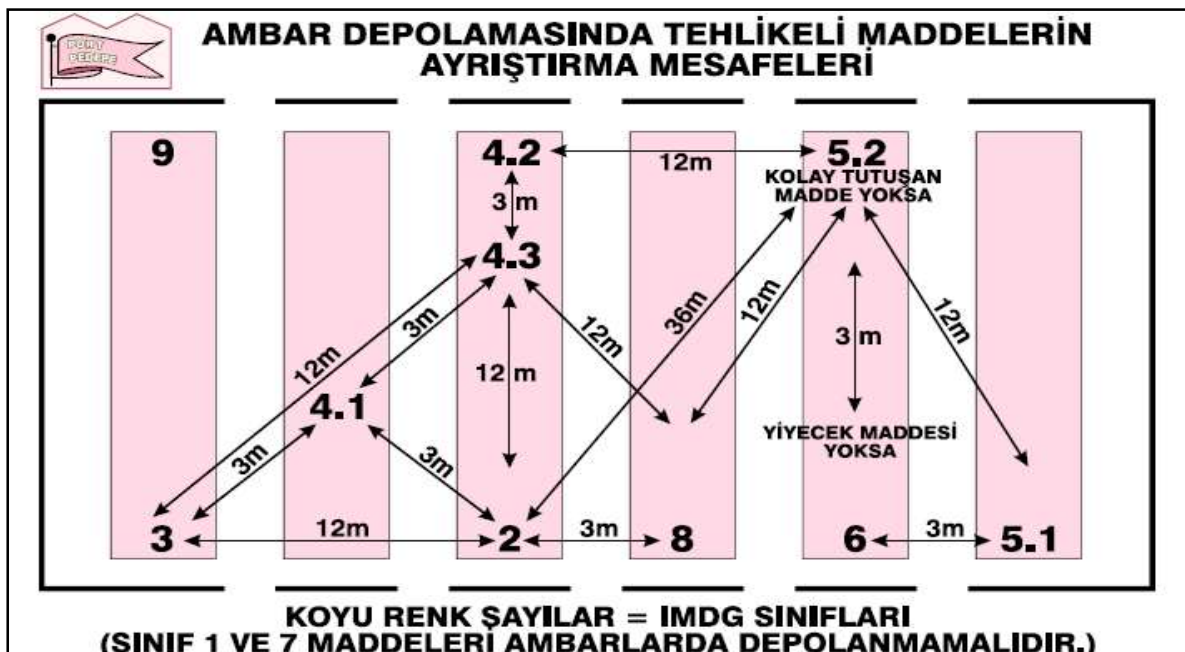
- a) Sınıf 1 (bölüm 1.4S hariç), 6.2 ve 7'e ait yüklerin genel olarak liman alanına girişine yalnızca doğrudan sevkiyat ve teslimat amacıyla liman başkanlığının izni verilmelidir. Bu sınıflar, tabloya dâhil edilmemiştir. Ancak, beklenmedik koşullarda, bu yüklerin

liman alanında geçici olarak tutulmasının zorunlu olması halinde, bu yükler belirlenen alanlarda tutulmalıdır.

- b) İkincil tehlike taşıyan tehlikeli yükler için, ikincil tehlikeye yönelik ayırma gerekliliği, daha sıkı olduğunda uygulanmalıdır. Birden fazla sınıfa ait tehlikeli yük ihtiva eden yük taşıma üniteleri için, en sıkı ayırma gerekliliği uygulanmalıdır.
- c) Toksik (zehirli) etiketleri ya da plakartları taşıyan tehlikeli yükler, yiyecek malzemelerinden ve hayvan yemlerinden ayrılmalıdır.
- d) Ayırma gereklilikleri, yalnızca limanın depolama alanlarında ve taşıtlarda bulunan tehlikeli yükler için geçerlidir.
- e) Özel ambalajlar hariç, bütün tehlikeli yükler, uygulanabildiği yerde, erişime izin vermek amacıyla en az 1 m' lik mesafeyle ayrılmalıdır.

4.6 Ambar Depolamalarında Tehlikeli Yüklerin Ayırıştırma Mesafeleri ve Ayırıştırma Terimleri

5. KIYI TESİSİNDE ELLEÇLENEN TEHLİKELİ YÜKLERE İLİŞKİN EL KİTABI

Tehlikeli yük sınıf ve etiketlerinin, işaretlerinin, tehlikeli yük ayrıştırma kurallarının ilgili liman personeline öğrenilmesi ve tanınması için cepte taşınabilecek ölçülerde EK 10' da bir örneği verilen "Tehlikeli Madde El Kitabı" hazırlanarak ilgililerin kullanıma sunulmuştur.

6. OPERASYONEL HUSUSLAR

Tehlikeli Yük Tahmil/Tahliye Eden Gemide Uyulacak Kurallar :

Sınıf 1'e ait (bölüm 1.4'tekiler hariç) yüklerin yüklenmesi ya da boşaltılması sırasında, 25 W'ı aşmayan güç çıkışı bulunan VHF vericiler haricinde gemide, vinçlerde ya da yakındaki başka bir yerde telsiz ya da radar vericileri kullanılmamalı ve bunların havai sistemlerinin hiçbir parçası patlayıcı maddelerden en az 2 metrelik emniyet mesafesi içinden geçmemelidir.

Hasarlı, sızdıran, nemden etkilenmiş kusurlu ambalaj, sevkiyata kabul edilmemelidir.

Yanaşmış durumda bulunan, tehlikeli yük taşıyan gemilerin yük güvertesi ve noktaları ile tehlikeli yüklerin kıyı depolama yerlerinde sigara içmek, ateş veya kıvılcım çıkarabilecek aletlerin kullanımı yasaktır.

Bir liman alanına girmeden önce, içinde tehlikeli yük bulunan gemilerin kaptanları,

- Liman alanında tehlikeli yük taşınan ya da elleçlenen gemilere ilişkin yasal gereklilikleri öğrenmeli ve mürettebatının da öğrenmesini sağlamalıdır
- Geminin, makinesinin, ekipmanlarının ve aletlerinin durumunu gereken şekilde kontrol etmelidir;

Mümkün oldukça tehlikeli yüklerde ve muhafazalarında hasar ya da sızıntı olup olmadığını kontrol etmelidir

- Gemide, makinesinde, ekipmanlarında ya da aletlerinde can, mal ya da çevre güvenliğini tehlikeye atabilecek bir eksiklik ya da kusur veya aynı şekilde tehlike yaratabilecek yük hasarı ya da sızıntısı veya muhafaza sistemi arızası olması durumunda liman başkanlığını bilgilendirmelidir.

Tehlikeli yükler gemi güvertesindeyse ya da gemi üstüne veya içine yüklenmek üzereyse ya da gemiden boşaltılıyorsa, her bir kişi ya da yükleme ve boşaltmadan sorumlu kişiler,

- a. Kaptan ya da görevliler tarafından verilen uyarılar ve tavsiyelere uygun hareket edecekler,
- b. Kaptanın uygun gördüğü yer dışında, gemide herhangi bir yerde sigara içmekten kaçınacaklar
- c. Kaptanın uygun gördüğü yer dışında, gemide herhangi bir yerde kıvılcım çıkacak davranışlardan kaçınılacak veya izin vermeyecek,

d. Kaptanın uygun gördüğü yer dışında, kaynak yapılmayacak

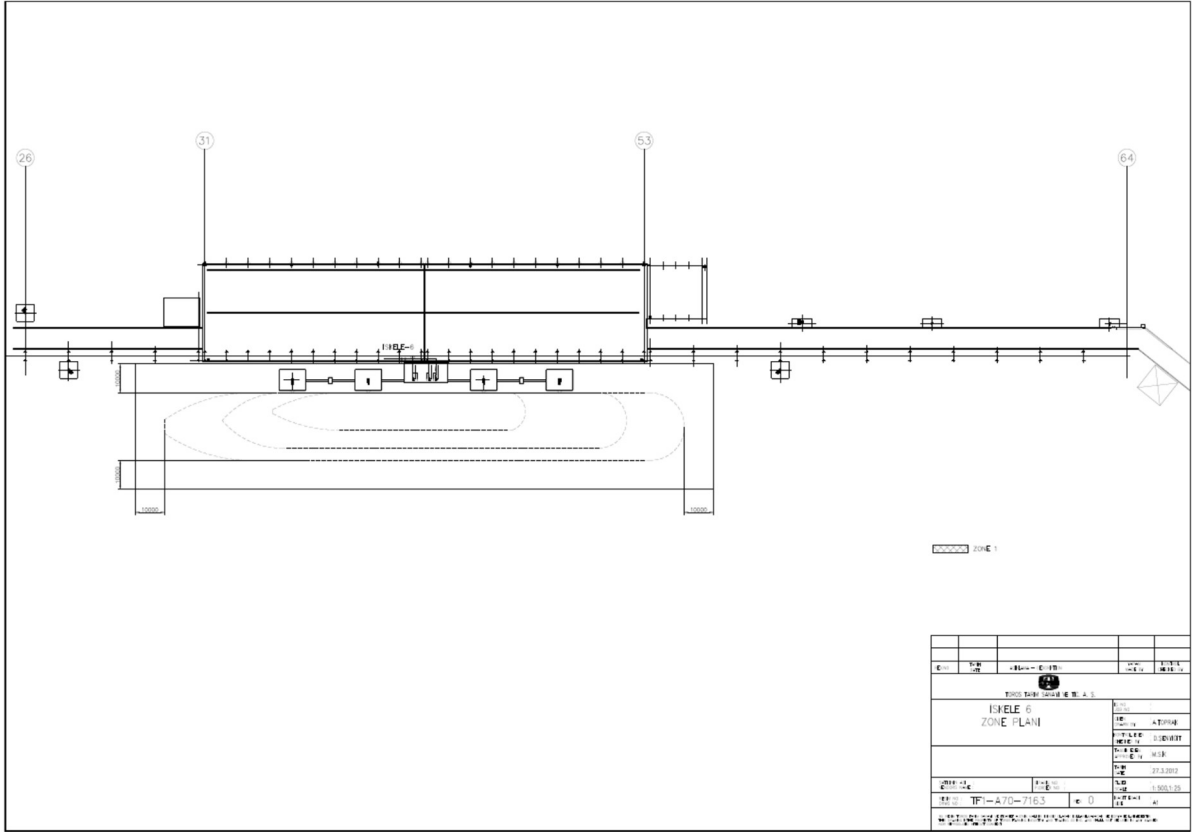
Tehlikeli Madde Taşıyan Gemilerin Demirleme Mevkii :Limanlar Yönetmeliğinin 19.maddesinde belirtilen “ Tehlikeli maddeleri taşıyan gemiler için mümkünse ayrı bir demirleme sahası belirlenir ve burası diğer gemilerden neta edilir. Tehlikeli maddeleri taşıyan gemi ve deniz araçları, Liman Başkanlığının izni olmadan kendilerine tahsis edilen saha dışına çıkamaz, demirleyemez, iskele ve rıhtıma yanaşamaz. “

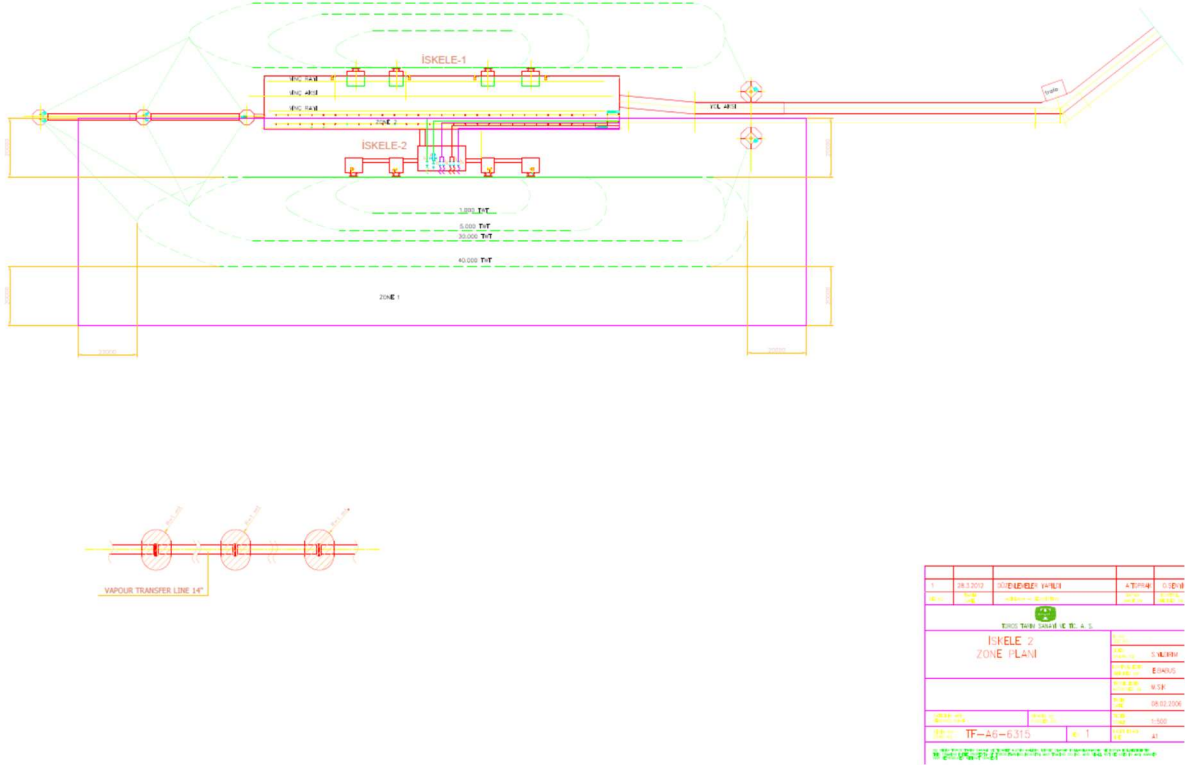
Tehlikeli Madde Taşıyan Gemiler -1 Nolu	36° 49' 06'' K	035° 57' 00'' D
	36° 47' 00'' K	035° 58' 48'' D
	36° 47' 00'' K	036° 01' 12'' D
	36° 51' 12'' K	036° 01' 12'' D
	36° 51' 48'' K	036° 59' 12'' K
Pilot istasyonu	36° 52' 30'' K	035° 58' 48'' D

Tehlikeli Madde Taşımayan Gemiler -2 Nolu	36° 49' 30'' K	035° 54' 42'' D
	36° 49' 30'' K	035° 55' 17'' D
	36° 48' 30'' K	035° 54' 24'' D
	36° 48' 30'' K	035° 53' 50'' D
Pilot istasyonu	36° 51' 21'' K	035° 57' 18'' D
Tehlikeli Yük Taşımayan Gemiler – 3 Nolu	36° 52' 18'' K	035° 59' 18'' D
	36° 51' 42'' K	036° 01' 36'' D
	36° 52' 48'' K	036° 02' 18'' D
	36° 53' 30'' K	036° 00' 06'' D
Pilot istasyonu	36° 50' 18'' K	036° 56' 24'' D
Tehlikeli Yük Taşımayan Gemiler – 4 Nolu	36° 46' 00'' K	035° 52' 00'' D
	36° 46' 00'' K	036° 53' 12'' D
	36° 47' 36'' K	035° 54' 30'' D
	36° 47' 36'' K	035° 53' 24'' D
Pilot istasyonu	36° 47' 00'' K	035° 56' 00'' D

Tehlikeli Yüklerin Elleçleneceği Liman Rıhtımları :

Gemi ve Kıyı Arasında Giriş-Çıkış :

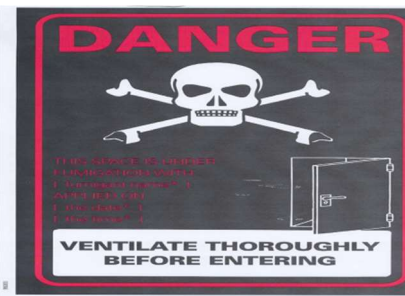
Tehlikeli Malların Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğin Liman İşletici Kuruluş “Gemi ve kıyı arasındaki giriş-çıkış sisteminin uygun ve emniyetli olmasını sağlar” hükmü gereğince;

- Limn rıhtımlarına yanaşan gemiler ile kıyı tesisi arasında güçlü bir iletişim mevcut olup, gemi personelinin liman sahasının risklerine maruz kalmadan dışarı çıkış ve girişlerini temin etmek amacıyla; gemi personelinin rıhtımlardan ana liman kapısına intikalleri için ring ulaşım hizmeti verilmektedir.
- Gemi rıhtım geçişi için geminin borda iskelesi kullanılacaktır.
- Kıyı tesisine yanaşmış gemilerin yeterli şekilde aydınlatılmasını teminen rıhtımlarda yeterli aydınlatma mevcuttur.
- Limn genel vaziyet planı gerekli yerlere asılmıştır.

Fumigasyon :

- Fumigasyon yapılmış veya fumigasyon işaretli yük taşıma birimleri(CTU) ile taşınan gaz oluşumuna neden olan yüklerin bulunduğu yük taşıma birimlerinin gaz ölçümleri yapılmadan veya yapılan ölçüm değerleri Bakanlık tarafından belirlenen değerlerin üzerinde olması halinde aktif veya pasif havalandırma yapılmadan liman sahasından çıkışına izin verilmez.
- Tehlikeli olarak nitelendirilen gaz türleri ve miktarları Bakanlık tarafından belirlenir. Gaz ölçüm değerleri taşıma ve elleçlemenin emniyetini etkileyecek durumda ise aktif veya pasif havalandırmaya tabi tutulur.
- Fumigasyon için kullanılan maddelere ilişkin bilgiler 3 aylık dönemler halinde Bakanlığa bildirilir.
- Fumigasyon yapılmış veya kendi özelliğinden dolayı gaz üreten yük taşıma ünitelerinin gaz ölçümleri ve gazdan arındırma(gas free) işlemleri Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kişi yâda kurumlarca yapılır. Ölçüm ve gazdan arındırma işlemleri sonucunda belge tanzim edilir. Ölçülen değerler Bakanlıkça ilan edilen değerlerin üzerinde ise yük taşıma birimlerinin(CTU) liman tesisi dışına çıkmasına izin verilmez.
- Soğutma ve iklimlendirme amaçlı kullanılan malzemeler için de aynı ölçüm, havalandırma ve gazdan arındırma kuralları uygulanır.
- Fümige edilmiş konteynerler için, IMDG Kodu Eki olan Gemilerde Pestisitlerin Güvenli Kullanımına Yönelik Tavsiyeler ve Yük Taşıma Ünitelerinin (CTU) Ambalajlanmasına Yönelik IMO/ILO/UN ECE Kılavuzuna başvurulmalıdır. Bu tip konteynerlerin üzerinde, fümigasyon uyarı işareti de bulunacaktır

- Fümige edilmiş ya da edilmek üzere olan veya içinde fümige edilmiş yük taşıma ünitelerinin muhafaza edildiği yük ambarları ve diğer kıyı alanlarına uygun resimli bir uyarı levhası veya etiketi asılmalı/yapıştırılmalı, levha veya etiket açıkça görülebilecek boyutta olmalıdır.
- Fümige edilmiş gemilerin, depoların ya da yük taşıma ünitelerinin tüm kısımlarının, gazsız olduğu tespit edilmeden, fümigasyon uyarı levhaları sökülmeden ve sorumlu personel giriş izin belgesi düzenlenmeden, söz konusu yerlere yetkisiz kişilerin girmesine izin verilmemelidir.

- Gemi güvertesinde, fümigasyon yapılmış CTU'ların üzerinde veya fümigasyon yapılmış yükleri veya maddeleri içeren yük alanlarının dış kısmında fümigasyon uyarı işaretleri yapıştırılmalıdır veya belirtilmelidir.
- CTU veya yük alanı yeterince havalandırıldığında, CTU veya yük alanına girişin güvenli olduğunu belgelemek amacıyla, sorumlu kişi tarafından erişim izin belgesi düzenlenmelidir.
- Fümigasyon yapılan CTU veya dökme yüklerin açılması işlemi, ulusal veya yerel düzenleyici kurumlar tarafından düzenlenen uygun belgelere sahip kalifiye personel tarafından gerçekleştirilmelidir.
- Fümigasyon amacıyla kullanılan liman sahası açıkça tanımlanmalı ve etrafı bariyerle çevrilmelidir. İlgili yasal gereksinimler uyarınca, Fümigasyon uyarı işaretleri yerleştirilmelidir.
- İlgili yasal gereksinimler uyarınca, fümigasyon faaliyetleri, kamu alanlarından veya diğer çalışma alanlarından uzak bir yerde gerçekleştirilmelidir.
- Fümigasyon yapacak kişi yâda kuruluşlar, resmi kurum veya ilgili kurumlar tarafından "Fümigasyon için Yetkilendirilmiş " olmalıdır.

7. DOKÜMANTASYON, KONTROL VE KAYIT

Tehlikeli Yük Sevkiyat Belge ve Dokümanlarının Kontrolü :

Destek Hizmetler Bölümünce, tesislerine giren tehlikeli yüklerin usule uygun şekilde tanımlandığını, sınıflandığını, sertifikalandırıldığını, ambalajlandığını, etiketlendiğini, doğru beyan edilip edilmediğini, onaylı ve kurallara uygun ambalaj, kap ve yük taşıma birimine emniyetli bir biçimde yüklenip yüklenmediğinin teyidi amacıyla ilgili tehlikeli yük evraklarının kontrolü yapılır.

Uygunsuzluklar giderilinceye kadar tehlikeli yük işlemleri askıya alınır.

Evraklar şunlardır;

- a. Taşıma Evrağı (IMDG Kod uyarınca)
- b. Tehlikeli Madde Taşıma Formu
- c. Fatura
- d. Sevk irsaliyesi
- e. Yazılı talimat

Tehlikeli Yüklerle İlgili Bilgi/Belgeleri Muhafaza Yükümlülüğü:

Tehlikeli yüklerin elleçlendiği liman tesisi, gönderici ve taşıyıcılar, tehlikeli yükler taşıma belgesinin bir kopyasını ve IMDG Kod'da bahsedilen ek bilgileri en az 3 ay süreyle elinde bulundurmak ve muhafaza etmek zorundadır.

Bu bilgilerin elektronik ortamda ya da bilgisayarda saklanması halinde, liman tesisi, gönderici ve taşıyıcının gerektiğinde bilgilerin çıktısını alabilecek durumda olması gerekmektedir.

Tehlikeli Mal Ön Bilgisi:

Tehlikeli mal ön bilgisinin gelişine müteakiben Destek Hizmetler Bölümüne;

a)Yükün sınıfı tespit edilip,

b)Yangın ve sızıntıya karşı gerekli emniyet tedbirleri gözden geçirilerek eksiklikler varsa giderilecek,

d)Acil Durum Plan ve prosedürleri kontrol edilecek,

Tehlikeli yük işlemlerinde genel prensip olarak;

1-Tehlikeli yükün sınıfı, ana ve ek tehlikeleri bilinmeli

2-Zarar görmüş, açılmış, sızıntı veya döküntü yapan veya içindeki tehlikeli yükün ambalajının veya yük taşıma ünitesinin dışına bulaştığı durumların olup olmadığının tespit ve ambalaja ait sertifikalar kontrol edilmesi

3-Genel olarak yükün tehlike grubu bilinmeli (Çok Tehlikeli–Orta Tehlikeli -Az Tehlikeli)

4-Tehlikeli yük etiketleri kontrol edilmeli

5-Tehlikeli yük belgeleri ve diğer resmi belgeler kontrol edilmeli ve karşılaştırılmalı

6-IMDG kodda belirtilmiş emniyet gereklerine uyulmalı

7-Acil durum prosedürleri (yangın, döküntü vs.) okunmalı, öğrenilmeli ve tatbik edilmelidir.

Limana Sahasına Gelen Tehlikeli Yüklerin Kontrolü :

Deniz yolu veya karayolu ile liman sahasına gelen tehlikeli yüklerin aşağıda belirtilen kontrolleri Destek Hizmetler Bölümünce yapılacaktır.

Kontrol edilecek hususlar;

a-Yük sevkiyat belgeleri, tehlikeli yüklerin güvenli taşınmasına ilişkin belge ve sertifikaları kontrol etmelidir.

b-Beyan ile yük miktarlarının uyumu, yük sevkiyat belgeleri ile limana gelen yükün uyumu,

c-Güvenli ve uygun ambalajlanıp ambalajlanmadığı,

-Harici muayene yoluyla, tehlikeli yük taşıyan fiziki durumunu, dayanıklılığını ya da ambalaj bütünlüğünü etkileyen gözle görülür hasarlara karşı kontrol etmelidir.

d-Ambalajlar ve tüm dış yük konteynerleri veya taşıtların etiket/plakalama, işaretlemesinin kurallara uyumu,

-Tehlikeli yük içeren ambalajların, birim yük ve yük taşıma ünitelerinin IMDG Kodu hükümlerine ve taşıma şekli için geçerli ulusal veya uluslararası standartlara uygun ambalajlandığını, işaretlendiğini, etiketlendiğini veya plakartlandığını; gereksiz etiketlerin, plakartların ve işaretlerin söküldüğünü ve yük taşıma ünitelerinin, Yük Taşıma Ünitelerinin (CTU) Ambalajlanmasına ilişkin IMO/ILO UN ECE Kılavuzuna uygun şekilde yüklendiğini, ambalajlandığını ve sabitlendiğini kontrol edip doğrulamak amacıyla söz konusu ambalajları, birim yükleri ve yük taşıma üniteleri muayene edilmeli.

Tehlikeli yük bilgileri ile limana gelen yükler arasında uyumsuzluk varsa durum yük ilgililerine bildirilmelidir.

Beyan ile limana gelen yük uyumsuzlukları Liman Başkanlığına bildirilir.

Denetleme Görev ve Sorumluluğu, İdari Yaptırımlar:

Bu rehber hükümlerinin denetimi, Botaş Liman Başkanlığı tarafından yapılır ve herhangi bir uygunsuzluk tespit edildiğinde Tehlikeli Malların Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğin 15, 16 maddelerinde belirtilen idari yaptırımlar uygulanır.

Tehlikeli Yüklerin Doğru Adlarının Kullanılması Zorunluluğu:

Paketli halde taşınan tehlikeli yüklerle ilgili zorunlu kurallar IMDG Kod'da düzenlenmiştir. Bu Kod kapsamına giren yüklerin taşınmasında ve elleçlenmesinde görev alan liman işletme personeli tarafından ilgili diğer kurum/kuruluşlarla yapılacak yazışmalarda ve yük dokümanlarında, bildirimlerde anılan yükleri tanımlamak için IMDG Kod Bölüm 3'de bulunan "Dangerous Goods List'de geçen Uygun Sevkiyat Adını ve Birleşmiş Milletler Numarasını (UN Number) kullanılacaktır.

Tehlikeli Yük Kayıtları:

Liman İşletme Müdürlüğüne, liman sahasına giren, çıkan tüm tehlikeli maddelerin güncel kaydı tutulacaktır. Bu kayıt ve bilgiler, talep edilmesi durumunda Liman Başkanlığı ve acil durumlarda mücadele görevlilerine verilecektir.

Tehlikeli Yük Taşıma Üniteleri Kontrol Sonuçlarının Bildirimi:

IMO'nun MSC.1/Circ.1442 sayılı sirküleri ile Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Gn.Md.lüğünün 04.03.2013 tarih ve 80063613/115.01.1099 sayılı yazıları gereğince; paketli tehlikeli yüklerin elleçlendiği liman tesislerince IMDG Koda tabi yük içeren Yük Taşıma Ünitelerinin(CTUs) IMDG koda uygunluğuna ilişkin gerekli denetimler yapılarak üçer aylık periyodun sonunda kıyı tesisinin bağlı olduğu Liman Başkanlıklarına bildirilecektir. Bildirimin yapıldığı Liman Başkanlığınca da Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Genel Müdürlüğüne kontrol sonuçları bildirilecektir.

Tehlikeli Madde Olaylarının Bildirimi:

Liman sahasında tehlikeli yük ile ilgili olan ve kişilerin, limandaki geminin ya da gemilerin, limanın ya da her hangi bir mülkün ya da çevrenin zarar görmesine neden olabilecek her türlü tehlikeli madde kaynaklı olayı Liman Başkanlığına ekte yer alan “ Tehlikeli Madde Olayları Bildirim Formu”en kısa sürede bildirmelidir.

Bu kapsamda;

Liman işletici kuruluş,

- a. Sorumluluk alanında oluşan tehlikeli ve zararlı madde dökülmesi veya yangın tehlikesi ve olaylarını, herhangi bir şekilde tehlikeli yüklerle ilgili bir risk olasılığının ortaya çıkması durumunda derhal Liman Başkanı ve acil durumla mücadele görevlilerine bildirecektir.
- b. Tehlikeli yük kazalarının istatistikleri tutulur, yük kazaları liman işletme İş Sağlığı ve Güvenliği Alt ve Üst Kurullarında görüşülür. Kazaların kök nedeni araştırılarak tekrar etmemesi gerekli tedbirler alınır.
- c. Tehlikeli yük kaza istatistiklerini Bakanlığın belirleyeceği periyotlarda Liman Başkanlığına bildirir.

Kurallara uygun olmayan, emniyetsiz veya kişilere veya çevreye risk oluşturan tehlikeli maddeler için gerekli emniyet tedbirleri liman işletici kuruluş tarafından alınarak Liman Başkanlığına bildirilir.

Tehlikeli Yük İstif Sahasının Gözetimi ve Rutin Kontroller :

- Sızıntı, ambalajda hasar, bozulma, ısı değişiklikleri ve benzeri konular için tehlikeli yük istif sahası ve depolardaki tehlikeli yüklere yönelik aşağıda belirtilen düzenli ve habersiz kontroller Destek Hizmetler Bölümünce yapılır.
- İçinde tehlikeli yük bulunan soğutuculu konteynerler 2 saati geçmeyen aralıklarla kontrol edilerek, ayarlanan ısının korunduğundan emin olunmalıdır.

- Yangın, sızıntı veya diğer problemlerin her tür olası kaynağını ortadan kaldırmak için istiflenen veya depolanan tehlikeli yüklerde herhangi bir bozulma belirtisine karşı hazırlıklı olmak için rutin kontroller yapılmalıdır. Sızıntı olan ambalaj sadece sorumlu personel gözetiminde elleçlenmelidir
- Destek Hizmetler Bölümü makul neden olmaksızın hiç kimsenin, tehlikeli yük içeren yük konteynerlerini açmamasını ve bunlara hiçbir şekilde müdahale etmemesini sağlamalıdır
- Bu yük konteyneri, içindekileri muayene etmeye yetkili bir kişi tarafından açılması durumunda, Destek Hizmetler Bölümü, ilgili kişinin, tehlikeli yüklerin bulunmasından kaynaklanan muhtemel tehlikelerin farkında olduğundan emin olmalıdır.
- Tehlikeli yük istif sahasında ayrıştırma kurallarına uyulup uyulmadığı kontrol edilmelidir.
- Tehlikeli yük istif sahası sürekli 7/24 kamera ile güvenlik personelinin devriye turları ile gözetimi altındadır.
- Genel kural olarak, limanda görevli herkes, tehlikeli maddelerden kaynaklı kazaların oluşmasını engellemek için tedbirli olmaktan ve ellerinden geleni yapmaktan sorumludur.
- Tehlikeli yüklerin depolandığı, elleçlendiği alanlar çok iyi aydınlatılacaktır.

8. ACİL DURUMLAR, ACİL DURUMLARA HAZIRLIKLIL OLMA VE MÜDAHELE

Tehlikeli Madde Kaynaklı Kazalara Limanda Tıbbi İlk Yardım İmkân ve Kabiliyetleri :

Liman tesisinde tehlikeli maddeler içeren kazalarda IMDG kodun ekinde yer alan Tıbbi İlk Yardım Kılavuzu (MFAG: Medical First Aid Guide)) kullanılacak olup, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında liman tesisindeki tüm olası kaza/yaralanmalara karşı gerekli tedbirler alınmıştır. İş yerinde mevzuata uygun ilk yardım eğitimleri verilmektedir.

TEHLİKELİ YÜK SINIFLARININ RİSKLERİ VE ALINACAK TEDBİRLER

SINIF 1 PATLAYICILAR

Temel Riskler:

- Yükün düşmesi
- Yangın
- Yükün patlaması
- Elleçlemede devrilip dökülme ya da çarpma

ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

- Liman sahasında yangın ihtimaline karşı gerekli uyarı levhaları konulmalı ve yangın söndürme sistemleri yerleştirilmelidir.
- Yangın bulunan ortamlarda bu tip madde varsa yangın müdahale işlemi bir koruyucu perde arkasından yapılmalıdır.
- Yangın söndürmede bol su kullanılması tavsiye edilmektedir.
- Sızıntı temizliğinde kıvılcım oluşumuna neden olmayacak ekipman ve koruyucu malzeme kullanılmalıdır.
- Patlayıcı atıklar diğer atıklardan ayrı bir alanda depolanmalıdır. En kısa sürede bertaraf edilmek üzere limandan uzaklaştırılmalıdır.

SINIF 2 GAZLAR

Temel Riskler:

- Patlama
- Boğulma (Solunumda yeterli oksijen alamayarak)
- Yanıklar
- Zehirlenme

ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

- Yangın ihtimaline karşı gerekli uyarı levhaları konulmalı ve yangın söndürme sistemleri yerleştirilmelidir.
- Yanan yanıcı gaz konteynerının dışına bol su tutularak soğutmaya çalışılmalıdır.
- Yanıcı gaz bulunan kaplar su ile soğutulduktan sonra da patlama riskine sahiptir.
- Bu nedenle soğutulan kutu ve kaplar patlama riskine karşı gerekli koruma alanlarına alınmalıdır.
- Zehirli gaz bulunduran sızıntılı yüklere kesinlikle yaklaşılmamalı, uzmanlara haber verilerek çevre güvenliği alınmalıdır.
- Gaz yangınları için söndürme maddeleri: KKT, CO2 ve Halon. Zehirli Gazların tehdidi altındaki yerlere, solunum cihazsız girilmemelidir.
- Atık haline gelen gazlar açık alanda depolandıkları için bertaraf için bir yöntem uygulanması olanaklı değildir.

- Ancak kapalı yerde depolanması zorunlu ise depolama sahasına havalandırma sistemi kurulmalıdır.

SINIF 3 YANICI SIVILAR

Temel riskler:

Yangın ya da patlama

İritasyon (Tahriş)

Yanıklar

Zehirlenme

Sınıf 3 -Parlama noktası 61 C'nin altında olan alev alabilen sıvılar, hassasiyeti azaltılmış sıvı patlayıcıları da içerir.

ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

- Kolay alev alabilen ve parlayıcı- yanıcı sıvılardır. (Örn. Benzin, mazot, gazyağı)
- Herhangi bir sızıntı durumunda kapalı ortamda boğucu gaz çıkışı olabileceği ihtimali göz önüne alınarak müdahaleden önce ortamın bir süre havalandırılması beklenmelidir. Yanması durumunda su kullanılmamalı, kuru toz ya da köpük yangın söndürücüler kullanılmalıdır.
- Söndürme Maddeleri: Köpük, KKT (Kuru Kimyevi Toz),CO2 ve Halon.
- Bu tip maddelerin bulunduğu konteynerlerden sızıntı olması durumunda uygun emici kitler kullanılarak temizlenmeli ve elde edilen atık sıvılar uygun yöntemler kullanılarak bertaraf edilmelidir. Sızıntı bulunan konteyner sızıntı havuzu içerine alınmalıdır.

SINIF 4 KATI YANICILAR

Temel Riskler:

Patlama

Yanıklar

Zehirlenme

ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

- Kırmızı - Beyaz çizgili etiketi olan yükler yandığı durumda bol su ile müdahale edilmelidir.
- Her türlü yangın söndürme cihazı bu yükler üzerinde etkilidir.

- Yarısı kırmızı yarısı beyaz etiketi olan yüklere karbondioksitli yangın söndürücüler kullanılmamalı, kuru toz yangın söndürücüler tercih edilmelidir. Alüminyum, magnezyum gibi hafif metallerin yangınlarında çok yüksek ısı oluştuğundan kesinlikle su kullanılmamalıdır.
- Mavi etiketi olan yüklere ise su kesinlikle kullanılmamalıdır.
- Su ile temas ettiğinde bu yükler yanıcı gazların oluşmasına ve alevin daha da güçlenmesine neden olmaktadır. Bu nedenle Kuru tozlu yangın söndürücüler kullanılmalıdır.
- Tehlikeli atıklar, tehlikeli atık depolama konteynerlerinde depolanmalı ve bertaraf edilmek üzere prosedürüne uygun şekilde Bertaraf Tesislerine gönderilmelidir.

SINIF 5 OKSİTLEYİCİ MADDELER VE ORGANİK PEROKSİTLER

Temel Riskler:

- Patlama
- Yangın
- Yangın başlatma
- Yanıklar
- Zehirlenme
- Bozulabilir (dekompozisyon)

ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

- Kendileri yanıcı olmamakla beraber, oksijen oluşturarak veya başka şekilde diğer maddelerin yanmasına yol açan maddelerdir.
- Kendiliğinden patlayarak parçalanma, çok hızlı yanma, darbe veya sürtünmeye karşı duyarlı, göze zarar veren maddeler de bu kapsamdadır.(Örn. Hidrojen peroksit, Kalsiyum karbonat, Amonyum nitrat kromik asit)
- Bu tip malzemelerin yanması durumunda bol su ya da kuru toz içeren yangın söndürücüler ile müdahale edilmelidir.
- Hava ile temasını önlemek için herhangi bir malzeme kullanılması, oksitleyici malzemelerin yangınında, yangının büyümesine sebep olacağından kullanılmamalıdır. Cilt ile temasında kaçınılmalıdır.
- Sızıntı bulunan konteyner sızıntı havuzuna alınmalıdır. Zemine sızan kimyasal malzeme kimyasal emici kitler kullanılarak temizlenmelidir.

- Temizlikte kullanılan emici kitler ve temizlenen malzeme artıkları tehlikeli atık depolama alanında depolanmalıdır.

SINIF 6 ZEHİRLİ (TOKSİK) VE BULAŞICI MADDELER

Sınıf 6.1

Temel Riskler:

- Buharların ya da gazların solunması, sindirim yoluyla alınması ve cilde temas
- Akut ve kronik zehirlenme
- Kaplardan sızmada kontrolün güç olması
- Toksik bulut yayılması ve uzak alanların etkilenmesi
- Solunum teçhizatı kullanma gerekliliği

Sınıf 6.2

Temel Riskler:

- Hastalık
- Enfeksiyon
- Salgın ve bulaşıcı hastalıklar

Kategori A: (Yüksek enfeksiyon riski!)

Kategori B: (Alçak enfeksiyon riski!)

ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

- Yutulması, solunması durumunda zehirleyici ya da hastalık yapıcı özelliğe sahip yüklerdir.
- (Örn. Metil bromit, arsenik, Metil alkol, tıbbi atıklar)
- Herhangi bir sızıntı durumunda zehirli gaz çıkışı olacağından kesinlikle müdahale edilmemeli, ortamdan uzaklaşarak yetkililere haber verilmelidir.
- Sızıntı bulunan konteynera kesinlikle müdahale edilmemelidir. Bu konuda yetkili ve eğitim almış kişilerden destek alınmalıdır.

SINIF 7 RADYOAKTİF MADDELER

Temel Riskler:

- İnsan duyularıyla tespit edilemez

-Yangın durumunda paketleri ya da konteynerlerin soğutulması gerekir

ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

- İyonize ışınlar yayan radyoaktif malzemeler. Radyasyona bağlı hastalıklara sebep olurlar.
- (Örn. Radyoterapi işleminde kullanılan aktif gama kaynakları; Kobalt Co-60, Po-210)
- Radyoaktif maddeler, temas edilmesi halinde veya yaklaşılması halinde kanserojen ve ölümcül olan maddelerdir.
- Kesinlikle uzak durulmalıdır. Müdahale gereken durumlarda Alan derhal boşaltılarak
- Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi (ÇNAEM) e başvurulmalıdır.
- Bertarafı için Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi (ÇNAEM) e başvurulmalıdır.

SINIF 8 AŞINDIRICI MADDELER

Temel Riskler:

- Hasarın gerçekleşmesi için temas gereklidir
 - Metallerle reaksiyona girerek yanıcı ve/veya patlayıcı gazlar meydana gelir
 - Temasla gözlere, solunum yoluyla solunum sistemine zarar verir.
 - Bu tip maddelerin buharı solunduğunda ya da göz ile temasında tehlikeli olduğundan gözlük, maske, koruyucu elbise, asit koruyucu eldiven ile yaklaşılmalıdır.
 - Asit ve baz özelliğinde aşındırıcı, metaller ile temasında gaz çıkışı yapan, maddelerdir.
- (Örn. Hidroklorik Asit (Tuz Ruhı), Sülfirik Asit, Nitrik Asit (Kezzap), Sodyum Hidroksit (Kostik), Potasyum Hidroksit, Sodyum Hipoklorit (çamaşır suyu), Aküler

ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

- Bu tip maddelerin buharı solunduğunda ya da göz ile temasında tehlikeli olduğundan gözlük, maske, koruyucu elbise, asit koruyucu eldiven ile yaklaşılmalıdır.

SINIF 9 ÇEŞİTLİ MADDELER VE YÜKLER

Sınıf 9 muhtelif tehlikeli madde ve eşya grubudur. Tehlikeli olduklarına karar verilen ama diğer sınıflardaki tanımlara uymayan yükleri içerir. Bu kesinlikle, bu maddelerin diğer sınıftakilerden daha az tehlikeli oldukları anlamına gelmez. Diğerlerine gösterilen dikkat ve özene benzer şekilde işlem gösterilmelidir.

Tehlikeli veya Deniz Kirlетici Yüklere İlişkin Ön Bildirimler :

Tehlikeli yük taşıyan gemi ve deniz aracı, Liman Başkanlığı Liman İdari sahasına girmeden en az yirmi dört(24) saat önce; liman sahasına girmesine kadarki seyir süresi yirmi dört(24) saatten az olan gemi ve deniz araçları ise kıyı tesisinden kalkışından hemen sonra, yüklerine ilişkin detaylı bilgilerin yer aldığı bildirim belgesini ilgilileri vasıtasıyla yazılı olarak Liman Başkanlığına ve Liman İşletici Kuruluşına sunar.

Yük ilgilisi, karayolu ve demiryoluyla gelen tehlikeli yükler ile ilgili olarak kıyı tesisine girmeden en az üç saat önce Liman İşletici Kuruluşuna bildirim yapmak zorundadır.

Bildirim yükümlülüğüne uyulmaması veya yapılan bildirimlerin doğru bilgiler içermemesi durumunda, bildirim veren hakkında Liman Başkanlığınca idari işlem yapılır ve varsa yanaşma, kalkma, geçiş sırasını kaybeder.

Ön bildirim, limanda elleçlenecek ya da transit geçecek, depolanacak tehlikeli yükleri de kapsar.

Ön Bildirimlerde İbraz Edilecek Bilgi, Belge/Formlar :

IMDG Kod kapsamında bildirimi yapılması gereken bilgi, belgelerin temel amacı; Tehlikeli Malların tehlikelerinin, tehditlerinin, oluşturdukları zarara ilişkin bilgilerin ve acil durumda yapılacakların taşımada yer alan tüm taraflara iletilmesini sağlamaktır.

Tehlikeli Malların Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğin liman işletici kuruluş “Tehlikeli yüklerle ilgili tüm zorunlu doküman, bilgi ve belgeleri yük ilgisinden talep eder, yükle birlikte bulunmasını sağlar.” hükmü gereğince,

Deniz yoluyla gelen tehlikeli yüklerde gemi acentesinde;

a)Liman Başkanlığına;

-Tehlikeli Yük Deklarasyon Formu(Dangerous Goods Declaration Form) ile bildirimde bulunulur.

-Sınıf 6.2 için İçişleri Bakanlığı’ndan alınmış izin yazısı

b)Destek Hizmetler Bölümüne;

-Tehlikeli Yük Manifestosu(Dangerous Goods Manifest)/ Gönderici Deklarasyonu

-Tehlikeli Yükler Listesi(Dangerous Goods List)

-Sınıf 6.2 için Sağlık Bakanlığı’ndan alınmış izin yazısı

-MSDS/SDS Form

-Emergency Kartlarının (Emergency Card)

-Konteyner/Araç Doldurma Sertifikası

-Tehlikeli Yük İstif Planının (Dangerous Goods Plan) Liman İşletme Müdürlüğüne e-mail yolu ile terminal.mudurlugu.sekreteri@toros.com.tr adresine gönderilmesi gerekmektedir.

Karayoluyla Liman Sahasına Gelecek Tehlikeli Yüklerin Bildirim Yükümlülüğü :

Gemiye yüklenmek üzere liman sahasına girecek olan tehlikeli yüklerle ilgili gemi acentesi tarafından en az 3 saat önce Liman Başkanlığına, Liman İşletme Müdürlüğüne ve ilgili kurum ve kuruluşlara bildirimde bulunulacaktır.

a) Liman Başkanlığına

-Tehlikeli Yük Deklarasyon Formu(Dangerous Goods Declaration Form)

b) Destek Hizmetler Bölümüne

-Tehlikeli Yük Manifestosu(Dangerous Cargo Manifest)/ Gönderici Deklarasyonu

-Tehlikeli Yükler Listesi(Dangerous Goods List)

-Sınıf 6.2 için Sağlık Bakanlığı'ndan alınmış izin yazısı

-MSDS/SDS Formu

-Emergency Kart(Emergency Card)

-Konteyner/Araç Doldurma Sertifikası ile Konteyner Dolu Giriş Hizmet Talep Formunda yer alan IMDG Sınıf ve UN No. Kısımları doldurularak, Destek Hizmetler Bölümüne e-mail yolu ile terminal.mudurlugu.sekreteri@toros.com.tr adresine gönderilmesi gerekmektedir.Bu belgeler yazılı veya elektronik olarak sunulabilir.

Acil Tahliye Planı :

Limanlar Yönetmeliğinin 19.maddesinde belirtilen “Kıyı tesisi işleticileri, gemi ve deniz araçlarının acil durumlarda kıyı tesislerinden tahliye edilmesine yönelik acil tahliye planı hazırlayarak liman başkanlığının onayına sunar ” direktifi gereğince; “ Ceyhan Liman Tesis Acil Tahliye Planı ” hazırlanarak Botaş Liman Başkanlığına onaylatılmıştır. Acil durumlarda limanın tahliyesinin gerekli görülmesi halinde Liman Başkanlığınca onaylanan “ Ceyhan Liman Tesis Acil Tahliye Planı ” devreye alınacaktır.

Limanda Acil Durum :

Deprem, yangın, patlama, fırtına, yıldırım, sel, su baskını, zararlı madde olayları, kaza, sabotaj, terörizm, savaş, patlama vb. acil durumlarda “Liman Acil Durum Planı” uygulamaya konur.

Limandaki acil durum alarmı siren sesidir. Her rıhtımda belirli yerlere yerleştirilmiş acil durum alarm butonu mevcuttur. Acil durumlarda, acil durum yangın alarm butonuna basılacak ve liman vardiya amiri ile derhal irtibata geçilecektir.

Gemide yangın durumunda gemi kendi düdüğü ile ikaz vererek kendi personeli ile yangına ilk müdahaleyi yapacak müteakiben sahilinden yardım isteyecektir.

Sahil veya başka bir gemide yangın olması durumunda tahmil/tahliye operasyonları durdurulur. Liman Operasyon ve Planlama Müdürlüğünün talimatları doğrultusunda hareket edilir. Gemi acil kalkış için hazırlık yapar. Liman römorkörleri hazır bekletilir.

Gerekirse KEGM römorkörleri çağrılır.

Yangın ve Deniz Kirliliğine Karşı Acil Müdahale :

Tehlikeli yük operasyonlarının yapıldığı liman sahasında aşağıdaki güvenlik, yangın ve emniyet tedbirleri mevcuttur.

Yangın ve Deniz Kirliliğine Karşı Acil Müdahale :

- Tüm liman sahası ve rıhtımlarında yangın devresi, yangın devresi ile iştirakli yedek su depolama tankı, yangın hidrantları, yangın dolapları(nozul, yangın hortumu), her rıhtımda ve rıhtım geri sahasında uygun görülen yerlere yerleştirilmiş wireless tipte yangın alarm butonları ve anons sistemi mevcuttur.
- İcabı halinde limandaki yangın devresini deniz suyu ile besleyecek bir adet elektrikli ve dizel tipte bir adet yangın pompası, liman rıhtımları ve limanda bağlı bulunan gemilerde çıkabilecek yangına müdahale için yangın söndürme imkân ve kabiliyetine sahip römorkör bulunmaktadır.

Sorumlu Personel :

Destek Hizmetler Bölümünce;

- a. Birbirine uygun olmayan yüklerin ayrılması dahil olmak üzere, tehlikeli yüklerin taşınması, elleçlenmesine ilişkin Ulusal ve Uluslararası yasal gereklilikleri iyi ölçüde bilen en az bir sorumlu personel tayin edecektir.
- b. Tehlikeli yüklerin bulunduğu liman sahasında depo veya alanın sorumlusunun, tehlikeli yüklerle ilgili olayların üstesinden gelmek için alınacak önlemler hakkında gereken bilgilere sahip olmasını ve acil durumlarda olay yerinde bulunmasını sağlamalıdır
- c. Tehlikeli yük taşıyan gemilerin kaptanlarına, yürürlükteki acil durum prosedürlerini ve iskelede mevcut acil durum hizmetlerini bildirmelidir.

- d. Patlayıcı maddeler ya da tehlikeli dökme sıvı yükler, gök gürültülü fırtınalar sırasında, su ile temas ettiğinde tehlikeli bir şekilde tepkimeye giren korumasız yükler ise yağış sırasında elleçlenmemelidir.

Tehlikeli Maddelerden Kaynaklı Döküntü/Sızıntı:

Tehlike madde operasyonlarından kaynaklı sızıntı/döküntü olması halinde deniz ve çevre kirliliğini önlemek için IMDG Kod Acil Durum Kılavuzunda (EmS Guide); IMDG kodda listelenen tehlikeli maddelerin oluşturabileceği SIZINTI'ya karşı Sızıntı için Acil Durum Planı (Ems For Spillage) belirtilen prosedürlere göre müdahale edilir. Olay, Liman Başkanlığına rapor edilir.

Tehlikeli Maddelerden Kaynaklı Yangınlar:

Tehlike madde operasyonlarından kaynaklı yangını kirliliğini önlemek için IMDG Kod Acil Durum Kılavuzunda (EmS Guide); IMDG kodda listelenen tehlikeli maddelerin oluşturabileceği YANGINA karşı Yangın İçin Acil Durum Planında (Ems For Fire) belirtilen prosedürlere göre müdahale edilir. Olay, Liman Başkanlığına rapor edilir.

Tehlikeli maddeden kaynaklı sızıntı veya döküntü meydana gelmesi halinde, deniz ve çevre için ciddi tehdit oluşuyor ise 1.seviye olay kapsamında konu değerlendirilerek ‘‘Deniz Kirliliğine Karşı Acil Müdahale Planı’’da uygulamaya konularak gerekli müdahale yapılır.

Acil Durum Müdahale Prosedürü :

Tehlikeli Yük İçeren Bir Kazanın Gerçekten Olması Halinde İzlenecek Prosedür;

- Kazayı fark eden kişi, olayı derhal Terminal Müdürüne durumu bildirir.
- Terminal Müdürü çevredeki tüm operasyonları durdurur.
- Terminal Müdürü bildirimini/ihbarını kontrol etmek, durumu değerlendirmek ve gerekli bilgiyi rapor etmek (ya da teyit etmek) üzere derhal olay mahalline gider.
- Herhangi birinin yaralanıp, yaralanmadığı ya da bu kişilere madde bulaşıp bulaşmadığı, Gemideki, rıhtımdaki vb. kesin olay yeri, Araçın konteyner numarası veya yük partisini tanımlayıcı başka bilgi, Ambalaj veya konteyner üzerindeki IMDG sınıfı ve diğer detaylar (örneğin UN Numarası), Sızıntı veya dökülme varsa tanımlanması; miktar, renk, yapı, koku, duman vb. gibi durumlar ivedi olarak ilgili kişi tarafından tespit edilir.
- Terminal Müdürü, tehlikeli madde ile ilgili bildirimleri kontrol ederek, hangi tehlikeli yüklerin bulunduğunu ve yükün ne tür tehlike içerdiğini bulur.

- Yerel acil servis ekiplerinin çağırılması durumunda, kullanıma hazır bir bilgisayar çıktısı (veya fotokopisi).
- Olayı Terminal Müdürü Tesis Genel Müdür Yardımcısına bildirir.
- Terminal Müdürü olayın ciddi olduğunu rapor etmesi halinde, Tesis Genel Müdür Yardımcısından gelen talimatla herkesi alanın dışına çıkartır ve alanı emniyet altına alır.
- Acil Durum planları kapsamınca sahada güvenlik tedbirleri alınır.
- Liman İşletme Acil Durum Planını uygulamaya alınarak; Acil durum yangın, ambulans, ilk yardım, güvenlik ve diğer sistemler artık harekete geçirilir.
- Limanın kendi acil durum ekiplerinin kazaya müdahalesi gerekiyorsa, bunu kendilerini riske atmadan yapmak için, en yakındaki alandan koruyucu giysi ve acil durum araçları verilir.
- Kazaya, liman işletme ekip(ler)i tarafından kaza yerinde müdahale edilebilir veya tehlike nedeniyle, ekiplerin, mümkün olan en hızlı şekilde yük ve/veya yaralıları kaza yerinden güvenli bir alana taşımaları gerekebilir.
- Kaza ciddiye, Terminal Müdürü, Tesis Genel Müdür Yardımcısı ile kararlaştırılan sistemi kullanarak ve açık detayları vererek yerel acil servis ekiplerini çağırır.
 - Acil durum,
 - Bir kılavuzun ekipleri karşılayacağı raporlama noktası,
 - Bulunan tehlikeli IMDG sınıf(ları),
 - Bulunan tehlikeli madde(ler) zaman kaybedilmeden tespit edilir.
- Acil servis ekipleri kararlaştırılan noktaya geldiklerinde, kendilerine IMDG verilerinin bir çıktısı veya fotokopisi verilir ve kendilerine kaza yerine kadar eşlik edilir.
- Ardından, acil durum servisleri kazayla ilgilenir ve alanı güvenli hale getirir.
- Bu arada Terminal Müdürü görevlendirdiği kişiler aracılığıyla sevkiyatçı veya diğer sorumlularla temasa geçerek, onlara kazayı bildirerek, hasarlı yükün işlem görmesi ve uzaklaştırılması konularında danışır.
- Limanda ayrıca bağımsız tavsiyeler vermek için uzman bir iş güvenliği uzmanı da danışman olarak kullanılmaktadır, ilgili iş güvenliği uzmanı ile de temasa geçilmeli ve kaza yerine gitmesi istenmelidir.

- Kaza yerinde ilkyardım olmaması veya yetersiz olması halinde, yaralı kişi ya da kişiler, en yakın tıp merkezi veya bölgedeki hastaneye sevk edilmelidir.
- Bunu yapmak güvenli olduğunda, derhal hasarlı araç ve ambalaj ve/veya konteyner uzaklaştırılmak üzere güvenli bir alana taşınır.
- (Liman sahası dışına) Sızıntı durumunda olay yeri uygun şekilde, emici maddeler, kimyasal köpükler veya su kullanarak temizlenir ve açılır.
- Yangın durumunda yangın iyice söndürülüp olay yeri neta edilir.
- Olay yeri, baştan sona incelendikten ve güvenliği olduğu açıklandıktan sonra, Tesis Genel Müdür Yardımcısı operasyonlara tekrar başlama talimatını verebilir.

9. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Limanda İşçi Sağlığı ve Güvenliği, Kişisel Koruyucu Donanımlar(KKD) :

Liman işletme, TS EN OHSAS 18001:2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikasına sahip olup, işçi sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin düzenli bir şekilde ele alınıp sürekli iyileştirme hedefi çerçevesinde çözümlenmesi amaçlanmaktadır. İşçi sağlığı ve güvenliği uygulamalarında liman işletmenin hedefi “0” kazadır. Bu hedef doğrultusunda, ISG çalışmaları yürütülmekte, çalışanlara sürekli eğitim verilerek ve liman sahasında emniyetli çalışma talimatları bulundurularak bilinçlendirilmesi sağlanmaktadır.

Liman işletici kuruluş;

Kendi sorumluluk alanları dâhilinde, tehlikeli yükleri elleçlemede kullanılacak bütün kişisel koruyucu teçhizatı yeterli sayı ve nitelikte liman tesisinde her an kullanıma hazır bulundurmaktan sorumludur.

Yukarda belirtilen kapsamda Ceyhan İşletmesi Liman Tesisinde;

- a. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve ilgili Yönetmelikler gereği İş Sağlığı ve Güvenliği çerçevesinde limanımızda can, mal ve çevre emniyetinin tesisi bakımından İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi(İSGYS) uygulanmaktadır.
- b. Kıyı tesisimize giriş-çıkış yapan liman kullanıcılarının TSE standartlarına uygun Kişisel Koruyucu Donanım (baret, fosforlu yelek, çelik burunlu iş sağlığı güvenliği ayakkabısı) giymeleri zorunludur.
- c. Tehlikeli madde elleçlenmesinde görevli kıyı tesisi personeli, yüke ilişkin diğer yetkili kişilerin, yükleme, boşaltma ve depolama esnasında yükün fiziksel ve kimyasal özelliklerine uygun koruyucu elbiseleri mevcut olup, eğitim ve talim/tatbikatlarda

kişisel koruyucu donanımların kullanımı konusunda tehlikeli yüklerle ilgili çalışma yapan liman saha personeline bilgi verilmektedir.

- d. Liman sahasında uygun yerlerde (IMDG istif sahası vs.) limanda elleçlenen tehlikeli yüklerin oluşturdukları risklerden korunmak için aşağıdaki temel acil durum donanımları bulundurulmaktadır.

Tehlikeli yük elleçleme zinciri içinde yer alan her personel yukarıda sözü edilen malzemelerin konumunu, nasıl kullanılacağını bilmektedir.

Liman tesisinde bulunan Kişisel Koruyucu Donanımların(KKD) dağılımını gösterir “Kişisel Koruyucu Donanım Kullanım Haritası” ekte yer almaktadır.

10. DİĞER HUSUSLAR

Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesi :

Yasal zorunluluğun başlayacağı tarih olan 01.01.2016 tarihinden sonra;

- a. Kıyı tesisi tarafından tehlikeli yüklerin elleçlenmesine ve taşınmasına uygun olduğunu gösteren “Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesi” almak için Bakanlığa başvuru yapılacaktır.

Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı Bulundurma Zorunluluğu :

Tehlikeli Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik gereğince, 01.01.2018 tarihinden sonra, tehlikeli madde taşınması kapsamında yapılacak tüm faaliyetlerde liman tesisinde “Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı” istihdam edilecek veya danışmanlık hizmeti satın alınacaktır.

Tehlikeli Yük Taşıyan Karayolu Taşıtlarının Liman Sahasına Girişte Bulundurmaları Gereken Belgeler ve Teçhizatlar :

Limana tehlikeli yük getiren veya limandan tehlike yük götüren karayolu taşıtları liman giriş-çıkışında Ceyhan Limanı kıyı tesisi işleticisinin güvenlik personeli ile kendi gerekli kayıt ve kontrolü yapar.

Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla ve Uluslararası Taşımacılığa İlişkin Avrupa Anlaşması(ADR) Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik gereğince;

- a. Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Eğitim Sertifikası (SRC5)/ADR Şoför Eğitim Sertifikası
- b. Araca ait geçerli tehlikeli yük taşıma belgesi(Taşıt Uygunluk Belgesi/ADR Uygunluk Belgesi)

- **(Değişik fıkra:RG-31/12/2015-29579)** Tehlikeli maddelerin yurt içindeki taşınmasında kullanılan ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte trafik siciline tescilli ve Taşıt Uygunluk Belgesi/ADR Uygunluk Belgesi bulunmayan tüm taşıt sahipleri; taşıtın ADR'ye uygunluğunu değerlendirmek üzere Bakanlığın yetkilendirdiği kurum/kuruluşlara 1/7/2016 tarihine kadar başvuruda bulunarak araçlarına Taşıt Durum Tespit Belgesini almak zorundadırlar.
- **(Değişik fıkra:RG-31/12/2015-29579)** Tehlikeli maddelerin yurt içindeki taşınmasında kullanılan ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte trafik siciline tescilli ve “Taşıt Uygunluk Belgesi/ADR Uygunluk Belgesi” bulunmayan ve bu maddenin birinci fıkrasına göre “Taşıt Durum Tespit Belgesi” almış taşıt sahipleri;
 - 2005-2014 model taşıtlar için 31/12/2016 tarihine kadar,
 - 1996-2004 model taşıtlar için 31/12/2017 tarihine kadar,
 - 1995 model ve öncesi taşıtlar için 31/12/2018 tarihine kadar Bakanlığın belirleyeceği usul ve esaslara göre Bakanlıktan veya Bakanlığın yetkilendirdiği kurum/kuruluştan Taşıt Uygunluk Belgesi/ADR Uygunluk Belgesini almak zorundadırlar.)
- c. ADR’de tanımlanan Sınıf 1, Sınıf 6 ve Sınıf 7 tehlikeli yüklerin taşınmasında ilgili/yetkili mercilerden alınmış taşıma izin belgesinin fotokopisi,
- d. Tehlikeli Maddeler ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Poliçesi
- e. Tehlikeli yük taşıyan aracın ön ve arkasında yazısız turuncu plaka
- f. Tehlikeli madde taşıma evrakı
- g. ADR mevzuatı gereğince tehlike veya kaza anında araç personelinin nasıl hareket edeceği ile ilgili taşımacı tarafından sürcüye verilen Yazılı Talimat
- h. Araçta taşınan yüke özgü acil durumda kullanılacak kişisel ve koruyucu donanım
- i. Birden fazla modla taşınan tehlikeli yükler için ADR Bölüm 5.4.5’teki Çok Modlu Tehlikeli Mal Taşıma Formu

Limana Sahasında Hız Limiti :

Yük alıp vermek için liman sahasına giren karayolu taşıtları için maksimum hız limiti 10Km/h’dır. Hız limitlerini aştığı tespit edilen taşıtlara idari yaptırımlar uygulanacaktır.

Tehlikeli Yük Taşıyan Gemilerin Limanda Göstereceği Fener ve Alametler :

Patlayıcı, parlayıcı, yanıcı ve benzeri tehlikeli maddeleri taşıyan gemiler Uluslararası Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğüne(Col-Reg.) göre gündüz B (Bravo) işaret flaması çekerler ve geceleyin ise her yönden (360 derece) görülebilen bir kırmızı fener gösterirler.

Limandaki Tehlikeli Yük Taşıyan Gemilerde Soğuk ve Sıcak Çalışma :

Limanlar Yönetmeliğinin 22.maddesinde belirtilen “Liman başkanlığından izin alınmadıkça liman sahalarında bulunan gemi ve deniz araçları; onarım, raspa ve boya, kaynak ve diğer sıcak çalışma denize filika ve/veya bot indirme işlemi ya da diğer bakım işlerini yapamaz. Bu işleri yaptıracak gemi ve deniz araçları kıyı tesisinde iseler kıyı tesisi işletmesi ile koordine sağlamak zorundadır.” hükmü gereğince;

- Tehlikeli madde taşıyan gemiler de dâhil limandaki gemilerde yukarıda belirtilen işler Liman Başkanlığının iznine tabidir. Liman işletme ile gerekli koordinasyon yapılmadıkça gemide bu neviden çalışmalar yapılamaz.

Sıcak İşlerin Yapılmasıyla İlgili Asgari Emniyet Gereksinimleri

- a. Gemi güvertesinde veya rıhtımda sıcak işleme başlamadan önce, sıcak işlemi gerçekleştirecek şirket görevlisi veya gemi acentası liman başkanlığından söz konusu sıcak işleminin gerçekleştirilebileceğine dair yazılı izin almış olmalıdır.
- b. Liman başkanlığının istediği emniyet tedbirlerinin yanı sıra, sıcak işe başlamadan önce, gemi ve / veya rıhtım sorumlusuyla birlikte sıcak işi gerçekleştirecek şirket görevlisi, gemi ve / veya rıhtımda gerekli ilave her türlü emniyet tedbirini almalıdır.

Bu tedbirler aşağıdakileri kapsar:

- Alanların yanıcı ve / veya patlayıcı ortamlardan arınmış olduğunu ve uygun olduğu yerde, oksijen bakımından yetersiz olmadığını doğrulamak amacıyla akredite test kuruluşları tarafından uygulanan testler de dahil olmak üzere, yerel alan ve bitişikteki alanların incelenmesi;

- Tehlikeli yüklerin ve diğer yanıcı maddelerin ve nesnelerin çalışma alanları ve bitişikteki alanlardan uzaklaştırılması.

- Yanıcı yapı unsurlarının (örn; kirişler, ahşap bölmeler, zeminler, kapılar, duvar ve tavan kaplamaları) kazara tutuşmalara karşı etkili bir şekilde korunması
- Alev, kıvılcım ve sıcak parçacıkların çalışma alanlarından bitişikteki alanlara veya diğer alanlara yayılmasını önlemek amacıyla, açık boru, boru geçişleri, valf, derz, boşluk, ve açık parçaların, sızdırmazlığının sağlanması
- Çalışma alanına ve ayrıca tüm çalışma alanı girişlerine sıcak iş yetki bilgisi ve emniyet önlemlerinin yazılı olduğu bir levha asılmalıdır. Yetki bilgisi ve emniyet tedbirleri, kolaylıkla görülebilmeli ve sıcak iş sürecine katılan herkes tarafından açıkça anlaşılabilmelidir

Sıcak iş gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Durumların değişmediğini doğrulamak amacıyla kontroller yapılmalıdır

- Sıcak iş esnasında anında kullanılmak üzere, en az bir yangın söndürücü veya diğer uygun yangın söndürme ekipmanları kolaylıkla ulaşılabilecek bir yerde hazır bulundurulmalıdır.
- Sıcak iş esnasında, sıcak iş tamamlandıktan sonra ve söz konusu işin tamamlanmasının ardından yeterince zaman geçtiğinde, sıcak işin yapıldığı alana ve ısı transferi sebebiyle tehlikenin ortaya çıkabileceği bitişikteki alanlara yangın detektörü yerleştirilmelidir.

Kıyı Tesisleri/Sınırlı ya da Kapalı Alanlara Giriş Prosedürü :

Liman İşletme Müdürlüğüne;

- a. Yük tankı, tank etrafındaki boşluk alanı, yük elleçleme alanı, balast tankı ya da tehlikeli buhar veya oksijen tüketici yükler içermiş/içerebilecek diğer sınırlı veya kapalı alanlar gibi alanlara, söz konusu alan tehlikeli buharlardan tamamen arındırılmadıkça, alanda yeterli oksijen bulunmadıkça ve eğitilmiş ve yeterli bilgi sahibi sorumlu bir personel tarafından giriş izni verilmedikçe, kimsenin girmesine izin verilmemelidir.
- b. Operasyonel nedenlerle, tehlikeli buharlardan arındırılmayan ve onay verilmeyen bir mekâna girilmesi gerektiğinde mekâna, sadece kendi kendine yeterli solunum cihazı takan ve gerekli diğer koruyucu ekipmanları kullanan personel girmelidir.
- c. Liman tesisinde oksijen ve gaz ölçümleri için ayrı ayrı dedektörler bulundurulabileceği gibi elleçlenen tehlikeli yüklerden kaynaklanabilecek gazların varlığını ölçebilme yeteneğine sahip çok amaçlı dedektörlerde kullanılabilir. Bu dedektörlerin kalibrasyonları üreticinin belirlediği periyotta ve usulde yapılmalıdır.
- d. Kapalı alanlara girişte oksijen ölçümü dışında hal icaba göre yanıcı/patlayıcı/zehirleyici gaz ölçümü de yapılabilir.

Bu Rehberde Bulunmayanlar Haller :

Bu Rehberde hüküm bulunmayan hallerde, Denizyoluyla Taşıman Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kodu (IMDG Kod) ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Rehberin Güncelleme ve Dağıtımı :

Bu rehberin bir kopyası BOTAŞ Liman Başkanlığında, diğer kopyası ise Ceyhan İşletmesi Liman Tesisi Terminal Müdürlüğünde bulunacaktır. Rehberin, ilgili tüm liman çalışanlarına, tesis kullanıcılarına, yük ilgililerine, kamu otoritelerine dağıtım ve duyurusu Terminal Müdürlüğü tarafından sağlanacaktır.

Değişen mevzuat ve şartlara göre işbu rehberde değişiklikler Terminal Müdürlüğü tarafından yapılacaktır.

İlgili tüm tesis personeli, yük ilgilileri ve kamu otoriteleri ve tesis kullanıcılarının işbu rehber erişimleri Ceyhan İşletmesi Liman Tesisi web sitesinden sağlanacaktır.

Onay ve Yürütme :

Bu rehberin onay Makamı BOTAŞ Liman Başkanlığıdır. İşbu rehber, BOTAŞ Liman Başkanlığı tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecektir. Bu rehberin yürütmesinden BOTAŞ Liman Başkanlığı ve Ceyhan İşletmesi Liman Tesisi Terminal Müdürlüğü görevli ve sorumludur.

O L U R

.../.../201

.....

Liman Başkanı